Методичний посібник для євроклубів

НАШЕ РАДІО
Улюблені пісні

UES
УКРАЇНСЬКА СПІЛЬНОТА ЄВРОКЛУБІВ

Упорядники:
Юрій Лобурець
Володимир Брущенко
Беніамін Бабаджанян

Методичний посібник для євроклубів

ПРЕДСТАВНИЦТВО
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ
В УКРАЇНІ

ВСЕУКРАЇНСЬКА
РАДІОСТАНЦІЯ
«НАШЕ РАДІО»

Україна, Київ
Салютіс
2010

Упорядники:
Юрій Лобурець
Володимир Брущенко
Беніамін Бабаджанян

Методичний посібник для євроклубів

Посібник підготовлений в рамках проекту «Підтримка мережі Євроклубів в Україні у 2010 році» за підтримки Представництва Європейського Союзу. Книга містить рекомендації щодо створення євроклубів, організації заходів, співпраці з органами влади та ЗМІ, а також приклади ефективної роботи шкільних Євроклубів України. Посібник призначений для керівників та представників шкільних і молодіжних євроклубів.

Відповідальна за випуск А. Постоенко

Виконання проекту: всеукраїнська радіостанція «Наше Радіо»

Експертна підтримка: Євроклуб «Право і Захист»

ISBN 978-92-79-18918-0

Дякуємо усім активним учасникам проекту
«Підтримка мережі Євроклубів в Україні у 2010р.»

№	Назва організації	Регіон
1.	ШЄК «Єврозоря»	Волинська обл.
2.	Євроклуб Луцької спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів №1	Волинська обл.
3.	Євроклуб «Європейські горизонти»	Дніпропетровська обл.
4.	Євроклуб «Європейська єдність»	Дніпропетровська обл.
5.	ШЄК Донецької ЗОСШ № 68	Донецька обл.
6.	Євроклуб «Обрій»	Донецька обл.
7.	Євроклуб «Коло друзів» ЗОШ №138	Донецька обл.
8.	Євроклуб «12 зірок» Житомирського міського колегіуму	Житомирська обл.
9.	Євроклуб «Бе́рдичі»	Житомирська обл.
10.	Асоціація європейських клубів міста Новограда-Волинського	Житомирська обл.
11.	Євроклуб «Схід-Захід».	Запорізька обл.
12.	Євроклуб «Навігатор»	Луганська обл.
13.	Євроклуб «Євросвіт» Краснороченської ЗОШ	Луганська обл.
14.	ШЕК «Діти Європи»	Львівська обл.
15.	ШЄК «Євровектор»	Львівська обл.
16.	Євроклуб «У серці Європи»	Львівська обл.
17.	ВМГО «Українська Народна Молодь»	Сумська обл.
18.	Євроклуб «ЄвроSTELLA»	Сумська обл.
19.	Євроклуб «Євромолодь»	Херсонська обл.
20.	Євроклуб Високопільської гімназії	Херсонська обл.
21.	Євроклуб «Sirius»	Херсонська обл.
22.	Євроклуб «Позитив»	Хмельницька обл.
23.	Євроклуб «Співдружність»	Черкаська обл.
24.	Євроклуб Городищенського економічног ліцею «Обрій»	Донецька обл.
25.	Євроклуб «Evrostar»	Черкаська обл.
26.	Євроклуб «Європа Плюс»	Черкаська обл.
27.	Євроклуб студентів та аспірантів Чернівецького національного університету ім. Ю.Федьковича	Чернівецька обл.
28.	Євроклуб Планета United	Луганська обл.
29.	Євроклуб БЕМС	Харків обл.

ЗМІСТ

ВСТУП 7
1. Стислий огляд діяльності євроклубів України 8
1.1. Євроклуби, мета створення та форми діяльності 8
1.2. Євроклубівський рух в Україні – факти, досягнення та перспективи 10
2. Як створити євроклуб та реалізовувати ефективні проекти та ініціативи 11
2.1. Створення «шкільного» євроклубу та перспективи діяльності 11
2.2. Створення євроклубу у вищому навчальному закладі та перспективи діяльності 13
3. Механізми роботи євроклубів 17
3.1. Рольові ігри як спосіб вироблення рішень та закріплення знань 17
3.2. Планування роботи євроклубу як системи узгоджених дій, спрямованих на досягнення визначеної мети. Підготовка власних ініціатив у вигляді проектів. 19
3.3. Співпраця з органами влади та місцевого самоврядування 23
3.4. Робота з засобами масової інформації 26
3.5. Інші методи розповсюдження найкращого досвіду діяльності Євроклубу – платформа UESnet 30
3.6. Проведення заходів: робоча зустріч, круглий стіл, тренінг, семінар, конференція – корисні поради 31
4. Приклади успішно реалізованих євроклубами ініціатив 35
Case study 1. Проект «Чернівці на шляху до ЮНЕСКО». Шкільний євроклуб «Крок вперед», ЗОШ I-III ступенів №6 м. Чернівці, Чернівецька обл. 35
Case study 2. Проект «Дистанційне навчання для дітей з особливими потребами». Євроклуб «Єврозоря», Волинська обл. 35
Case study 3. Проект «Організація літнього табору євроклубовців». Асоціація європейських клубів міста Новограда-Волинського, Житомирська обл. 35
Case study 4. Проект «Створення міжшкільного центру підтримки євроклубів шкіл освітнього округу». Євроклуб «Євросвіт» Краснороченської ЗОШ, Луганська обл. 36
Case study 5. Проект «Школа лідерів учнівського самоврядування». Євроклуб «Навігатор» Алчевської середньої спеціалізованої школи №1, Луганська обл. 36
Case study 6. Проект «Конкурс «День Європейських Мов у моєму навчальному закладі». Євроклуб «Friendship», Кіровоградська обл. 37
Case study 7. Проект «Інформуємо суспільство». СОО ВМГО «Українська Народна Молодь», Сумська обл. 38
Case study 8. Проект «Європленер 2010 – стимул для роботи євроклубу «ЄвроStella». Євроклуб «ЄвроSTELLA», Сумська обл. 38
Case study 9. Проект «Залучення сільської молоді до громадсько-активної роботи». ШЄК «Євро дія», КЗ «Загальносвітня школа – інтернат «Високопільська гімназія», Херсонська обл. 39
Case study 10. Проект «Вплив соціальної реклами у школі». Євроклуб «Співдружність» Черкаської спеціалізованої школи №3, Черкаська обл. 39
5. Корисні посилання 41
6. Глосарій основних термінів з європейської тематики 42
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 45

Вступ

Шановний читачу!

Цей посібник підготовлений в рамках *Проекту «Підтримка мережі євроклубів України у 2010 році»*, що зійснювався за підтримки Представництва ЄС в Україні. Передовсім ми адресуємо його керівникам та організаторам шкільких та молодіжних євроклубів, а також учням та студентам, усім тим, кого цікавлять питання європейської інтеграції.

Європейський вибір, на наш погляд – це система послідовних реформ, спрямованих на втілення європейських цінностей: розвиток і стабільність, демократія, громадянське суспільство тощо. Подібне реформування вимагає, в першу чергу, зусиль від суспільства, а не лише від органів державної влади. Не останню роль у цьому процесі відіграє молодь, яка здатна на новаторський підхід і пошук оригінальних механізмів вирішення проблем. Активну позицію в реалізації європейського вибору України займають ***євроклуби***, що утворюються, як правило, при середніх та вищих навчальних закладах. Євроклуби – це форма самоорганізації молодих людей, які бажають брати участь у європейських ініціативах, поширюють інформацію про ЄС та європейську інтеграцію, реалізовують проекти неформальної освіти серед однолітків.

В рамках проекту «Підтримка мережі євроклубів України у 2010р.» “Наше Радіо” та ГО “Євроклуб Право і Захист”, що надавав експертну підтримку проекту, запропонували євроклубам України новий підхід до діяльності. Для підвищення ефективності роботи євроклубів ми акцентували увагу на комунікаційному аспекті. Це знайшло своє відображення у гаслі проекту - «Спілкування заради розвитку»!

Зокрема, для євроклубів зі всіх регіонів України було проведено серію семінарів та тренінгів щодо планування діяльності, налагодження зв’язків зі ЗМІ, спілкування з органами влади, методів обміну досвіду в середині мережі євроклубів тощо. В рамках *Проекту* створено **Українську платформу євроклубів - http://uesnet.org**, яка по суті є спільним інтерактивним «офісом» для євроклубів та всіх, хто цікавиться європейською тематикою.

Посібник допоможе зрозуміти, що таке євроклуб, як і навіщо він створюється. Окремі розділи розповідають по механізми роботи євроклубів, а також містять приклади успішно реалізованих євролубами ініціатив.

Особливу увагу в брошурі приділено методикам та алгоритмам (а також прикладам їх втілення), які дозволяють євроклубам підвищувати якість власної діяльності, перетворюючи її в узгоджену систему дій, спрямованих на впровадження цілей, що допомагають молоді більш повно розкривати свої. Тому посібник є корисним для представників вже створених євроклубів, які хочуть опанувати нові знання та навички.

Рекомендується також викладачам, представникам молодіжних проєвропейських організацій, іншим особам, які зацікавлені у євроінтеграційній тематиці, зокрема, в контексті молодіжної та освітньої політики.

1. Стислий огляд діяльності євроклубів України

1.1. Євроклуби, мета створення та форми діяльності

Євроклуб – форма самоорганізації молодих людей, що сприяє їх творчій реалізації, залученню до участі в європейських ініціативах, громадській діяльності, інформуванню з питань європейської інтеграції та реалізації проектів неформальної освіти серед однолітків.

Діяльність євроклубів спрямована перш за все на школярів та молодь. Основними цілями євроклубів є інформування і просвіта молодих людей про Європейський Союз та відносини Україна – ЄС, сприяння встановленню зв'язків з європейськими молодіжними громадськими організаціями, підтримка євроінтеграційних прагнень України.

Перші українські євроклуби були створені в 1995 році за прикладом подібних організацій в Європі та Росії. В державах-членах Європейського Союзу та країнах-кандидатах євроклуби відігравали роль одного з важливих джерел інформації та поширення спільних європейських цінностей серед молоді. В Росії євроклуби діяли лише на рівні середніх шкіл, їх діяльність здебільшого зосереджувалася на обміні інформацією із дітьми з країн ЄС.

Українські євроклуби поширюють свою діяльність як на школярів, так і на студентську молодь. Основне завдання полягає в інформуванні й вихованні молодих людей в дусі спільних європейських цінностей, сприяючи встановленню партнерських стосунків із європейськими молодіжними неурядовими організаціями, підтримуючи курс України на інтеграцію в європейські структури.

Євроклуби створюються при середніх школах, університетах, молодіжних та дитячих громадських організаціях, серед працюючої молоді переважним чином як неформальні об'єднання. Проте певна їх частина реєструється згідно з українським законодавством як неурядові неприбуткові організації.

Учасники євроклубів набувають досвіду організації інформаційних кампаній, поширюючи знання про євроінтеграційні процеси та засади функціонування Європейського Союзу. Шляхом пошуку інформації, опрацювання нових друкованих та електронних джерел відбувається підвищення загального інтелектуального рівня учнів. У євроклубівців формуються лідерські навички, уміння приймати відповідальні рішення. В цілому, відбувається підготовка молоді до життя в об'єднаній Європі.

Організаційно євроклуби можуть бути оформлені як офіційно зареєстровані відповідно до чинного законодавства громадські організації, зокрема молодіжні. В такому випадку євроклуб діє як юридична особа на підставі Статуту, може мати власні банківські рахунки, печатку тощо. У переважній більшості європейські клуби, що набувають статусу окремої неурядової організації, створюються студентами вищих навчальних закладів або лідерами громадських об'єднань.

Євроклуби, що виникають при загальноосвітніх школах, не реєструються як окремі неурядові організації. Вони створюються і діють на підставі Статуту або Положення, розробленого за участі вчителів, дирекції, учнів і батьків та затвердженого директором установи. Така організаційна форма діяльності євроклубу може бути реалізована і у вищих навчальних закладах за участі ректорату, органів студентського самоврядування, кафедр тощо.

Мета діяльності євроклубів:

- Сприяння процесам європейської інтеграції України,
- Розширення знань про країни Європейського Союзу,
- Сприяння усвідомленню спільних європейських цінностей,
- Налагодження співпраці української молоді з ровесниками з інших європейських країн,
- Створення сприятливих умов для реалізації здібностей та талантів учнівської молоді,
- Популяризація ідей та знайомство з механізмами функціонуванням демократії, громадянського суспільства тощо.

Завдання євроклубів:

- Різнобічне вивчення історії, культури та традицій, а також сучасності як країн ЄС, так і України,
- Встановлення зв'язків з молоддю інших країн Європи,
- Поширення інформації про євроінтеграційні процеси,
- Організація різноманітних заходів з метою поширення інформації про ЄС,
- Удосконалення навичок самостійного здобування та критичного аналізу інформації,
- Залучення партнерів для організації спільних подій, розвиток духу співпраці та взаємодопомоги.

Основними формами діяльності євроклубів є:

1. Регулярні засідання членів євроклубів та обговорення актуальних питань, пов'язаних з відносинами між ЄС та Україною.
2. Місцеві/регіональні/всеукраїнські молодіжні практичні семінари і конференції.
3. Проведення виставок фотографій, малюнків, плакатів, конкурсів, випуск інформаційних матеріалів (стінгазет, європейських куточків у класах і бібліотеках) на теми, пов'язані з Європою та Європейським Союзом. Такі форми роботи допомагають залучити нових творчих людей до роботи євроклубу.
4. Організація тренінгових занять і рольових ігор.
5. Літературні та мистецькі вечори, на яких учасники знайомляться із творчою спадщиною відомих європейських авторів.
6. Інформаційні кампанії, спрямовані на місцеву громадськість (зустрічі, лекції, вистави, вікторини).
7. Публікація та розповсюдження літератури на тематику ЄС.
8. Зв'язки з європейськими партнерами та молодіжні обміни.
9. Конкурси (на кращу статтю про ЄС, найкращий малюнок, найкраще наукове дослідження).
10. Робота з молодшими членами (дітьми з початкових та середніх шкіл) і т.д.

У практичному плані європейська інтеграція України – це перш за все реалізація певних реформ (зокрема, згідно Порядку денного асоціації Україна – ЄС), забезпечення демократії, верховенства права, дотримання прав людини і основних свобод тощо. Оптимально, щоб діяльність євроклубів відбувалась в тому числі в контексті сприяння здійсненню цих реформ.

1.2. Євроклубівський рух України – факти, досягнення, перспективи

Перші євроклуби виникли в Україні майже 15 років тому. На регіональному рівні існують більш чи менш розгалужені об'єднання євроклубів (наприклад, у Житомирській, Вінницькій, Рівненській обл.). Процес об'єднання ініціюється окремими євроклубами і в цілому на сьогодні не поширюється на всю Україну.

Підтримка розвитку мережі євроклубів в Україні надається Представництвом Європейського Союзу в Україні вже декілька років поспіль. Міністерством освіти і науки України в межах Державної програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції також передбачається активна підтримка євроклубів.

Опитування євроклубів та навчальних закладів, аналіз інтернет-ресурсів та інших відкритих джерел інформації свідчать, що найбільш поширеними напрямками діяльності євроклубів та проєвропейських молодіжних неурядових організацій у 2008-2010 рр. є: проведення Днів Європи, конкурсів локальних проектів; проведення регіональних семінарів, тренінгів, фестивалів, творчих майстерень; організація шкіл євроінтеграції для вчителів; розвиток районних центрів європейської інформації як ресурсних центрів шкільних євроклубів; поширення знань про Європейський Союз серед молоді та молодіжних працівників, впровадження практик неформального навчання про європейську інтеграцію через створення мережі мультиплікаторів, які реалізовуватимуть малі проекти та поширюватимуть набутий досвід у своїх громадах. На сьогодні в Україні за даними Міністерства освіти і науки України існує понад 1000 євроклубів!

Однак, результати досліджень та опитувань євроклубів свідчать, що і на сьогодні існує велика кількість проблем у євроклубівському русі України, зокрема недостатність знань та навичок, необхідних для інтенсифікації та підвищення якості власної роботи, низький рівень обміну досвідом між євроклубами та інші.

У 2010 році найбільш актуальні проблеми, з якими стикаються євроклуби в своїй діяльності, частково намагалися вирішити організатори проекту «Підтримка мережі євроклубів у 2010 р.». Проект мав на меті надати учасникам знання та навички щодо таких питань:

- Механізми розробки та реалізації євроклубами власних ініціатив та проектів;
- Співпраця з органами державної влади та місцевого самоврядування з метою підвищення ефективності реалізації власної місії;
- Співпраця із засобами масової інформації.

Докладний аналіз 2010 року дозволив зробити висновки щодо певних перспектив євроклубівського руху України.

Якість освіти в значній мірі залежить від популярності інтелекту в молодіжному середовищі. Євроклуби зарекомендували себе як привабливі дитячі і молодіжні об'єднання, що цінують високий рівень освіченості. Таким чином, на сьогодні євроклуби стають рухом, який поступово вводить моду на активну громадську позицію і отримання якісної освіти у шкільне та студентське середовище.

Багато євроклуби отримують підтримку з боку адміністрації навчальних закладів і активно розвиваються. На сьогодні також спостерігається посилення співпраці між євроклубами і органами самоврядування учнів та студентів. В майбутньому така співпраця може сприяти ефективнішому залученню євроклубів до вирішення актуальних проблем навчального закладу. Тобто, в перспективі євроклубівський рух України може ще більше впливати на життя шкільної (студентської) молоді.

В якості найближчої перспективи розвитку та зміцнення мережі євроклубів зараз активно обговорюється необхідність її узгодженості та інформаційної єдності. Для

забезпечення інформаційного обміну було створено інтерактивну платформу Української спільноти євроклубів – http://uesnet.org (докладніше див. розділ 3.5). За близько 15 років з моменту заснування перших євроклубів в Україні, інтерактивна мережа євроклубів поступово стає реальністю.

2. Як створити євроклуб та реалізовувати ефективні проекти та ініціативи

2.1. Створення євроклубу в школі та перспективи діяльності

Євроклуби організовуються при середніх школах, гімназіях та ліцеях та інших загальноосвітніх навчальних закладах. Пропонуємо такі кроки створення євроклубу:

Крок перший. Створення ініціативної групи

Ідея заснування клубу може вийти від директора школи, вчителя або учнів. Для початку потрібно знайти групу дітей, яка зацікавлена європейською тематикою і вчителя, який візьме під опіку (здійснюватиме координацію) даний клуб. Також треба ознайомитись із інформацією про засади діяльності євроклубів, зрозуміти чи дійсно таке об'єднання потрібне конкретній школі. Після того, як група однодумців вирішила створити євроклуб, потрібно звернутись до адміністрації школи для того, щоб заручитись її підтримкою (використання в подальшому певних ресурсів школи тощо).

Обґрунтування створення євроклубу для керівництва школи можуть бути такі: підняття престижу школи; можливість активізувати учнів всієї школи; можливість співпрацювати у мережі євроклубів; співпраця з іншими школами за кордоном; професійний ріст вчителів, задіяних в шкільних євроклубах; нові форми роботи з учнями тощо.

Цей початковий етап роботи має на меті визначити, як євроклуб буде працювати в майбутньому, якою буде організаційна структура, алгоритм подальшої роботи. Крім цього дуже важливо допомогти учням чітко зрозуміти характер майбутньої роботи у євроклубі, її мету, та мотивувати до подальшої діяльності.

Крок другий. Організаційний

На черговій зустрічі євроклубівців можна провести "мозковий штурм" щодо цілей та форм роботи євроклубу, підготувати план діяльності клубу на найближчий місяць, рік. Треба розпочати з мети, якою керується клуб. Наприклад – участь у міжнародних молодіжних обмінах; підвищення рівня європейської освіченості учнів тощо. Можна дізнатися, як бачить мету своєї діяльності кожний член ШЄКу і відповідно до цього виробити загальну мету діяльності шкільного євроклубу. Варто також визначити докладно завдання і терміни їх виконання, а також шляхи пошуку ресурсів для їх реалізації.

Проект діяльності євроклубу також може бути обговорений на педагогічній раді, засіданні батьківського комітету. Підтримка шкільної адміністрації також сприятиме успішній та ефективній діяльності євроклубу у майбутньому.

Крок третій. Проведення установчої зустрічі

На установчій зустрічі можна офіційно проголосити про відкриття клубу, затвердити його назву, статут, опрацювати план дій на найближчі декілька місяців. Важливо також організувати систему самоврядування. Клуб може мати посади: президента (або голову), секретаря, менеджерів і т. д. Також необхідно розподілити обов'язки та визначити

сферу відповідальності кожного учасника. Це можуть бути, наприклад, збір інформації, оформлення документації, організація заходів, зв'язки з партнерами, громадськістю, іншими євроклубами; поширення інформації про свою діяльність і т.д.

Крок четвертий. Проведення першого засідання

Прийняте рішення про створення євроклубу і програму діяльності потрібно оголосити на засіданні педагогічної ради. Перше офіційне засідання євроклубу можна використати не лише для вирішення установчих питань, але й для популяризації євроклубу у школі та місцевій громаді. Наприклад, це може бути презентація відкриття євроклубу для учнів. Всі вчителі також повинні бути поінформовані про початок діяльності клубу і допомагати досвідом та ідеями. Бажано, щоб євроклуб отримав приміщення (клас) для зустрічей.

Крок п'ятий. Розробка статуту (положення) євроклубу, в якому визначаються базові принципи роботи організації. Засновники євроклубу повинні підготувати такий документ та затвердити його з директором школи чи з іншою відповідальною посадовою особою.

Орієнтовна структура статуту Євроклубу:

1. Загальні положення
2. Мета, цілі, завдання та форми діяльності Євроклубу
3. Членство у Євроклубі
4. Організаційна побудова (керівні органи) Євроклубу
5. Порядок внесення змін та доповнень до Статуту Євроклубу
6. Припинення діяльності Євроклубу

Крок шостий. Пошук партнерів

Потрібно налагодити контакти з місцевим управлінням освіти, євроклубами інших шкіл та ін. Також слід знайти інформацію про посольства, консульства, представництва міжнародних організацій різних країн, неурядові організації, які займаються розповсюдженням інформації про Європейський Союз для налагодження подальшої співпраці. Особливу увагу на етапі проведення заходів євроклубівцям необхідно звернути на засоби масової інформації, познайомитись з журналістами, поінформувати їх про свою діяльність.

Крок сьомий. Місце зустрічей

Бажано, щоб євроклуб мав власний зал для зустрічей. Зал має бути "візитівкою" клубу, а також місцем, де проводилися тематичні заходи: лекції на європейську тематику, презентації клубу, виставки учнівських робіт та інформаційних матеріалів, конкурси, дебати і т. д. Місцем для зустрічей євроклубу може бути звичайний кабінет, клас, аудиторія навчального закладу.

Крок восьмий. Робота євроклубу

ШЄК може діяти на таких рівнях:

1. Заходи всередині клубу (засідання, ігри, презентації, перегляд фільмів, рольові ігри, конкурси, вивчення культури країн ЄС, зустріч з волонтерами та ін.);
2. Заходи на шкільному рівні (конкурси, стінна газета, олімпіади, виставки та ін.);
3. Заходи на міському рівні (святкування Днів Європи, благодійні проекти та ін.);
4. Мережева співпраця, зокрема співпраця з клубами інших міст України (обміни, листування та ін.);
5. Організація міжнародних заходів.

Перспективи діяльності євроклубу:

1. Налагодження зв'язків з європейськими партнерами (обмін інформацією, досвідом, організація поїздок для дітей, зустрічей та спільних вечорів);
2. Участь та перемога у різних конкурсах і олімпіадах на тему Євросоюзу
3. Ширше коло спілкування для учнів, їх розвиток, самореалізація, отримання нових перспектив;
4. Збільшення досвіду роботи у позашкільній діяльності вчителів, їх співпраця з колегами з-за кордону, обмін знаннями, здобуття авторитету серед своїх колег у школі.

2.2. Створення євроклубу у вищому навчальному закладі та перспективи діяльності

Принципи організації євроклубу є різними для різних вищих навчальних закладів і залежать від конкретних обставин та можливостей, віку та рівня підготовки студентів, а також від готовності викладацького колективу брати участь у роботі євроклубу.

Загалом, рекомендуються наступні підходи:

Варіант 1. Створення євроклубу як неформального об'єднання при ВНЗ за наступними кроками:

1. Викладацький склад та студенти ВНЗ знайомляться зі статутними цілями і завданнями, принципами організації, формами і методами роботи євроклубів.
2. Зацікавлений викладач (викладачі) та студенти повідомляють про намір створення євроклубу керівництву навчального закладу.
3. Ініціативна група готує статут, програму дій майбутнього євроклубу, розробляє його символіку та затверджує із керівником ВНЗ.
4. Потрібно визначити умови членства в євроклубі (будуть залучатись всі бажаючі чи існуватимуть певні критерії відбору студентів?).
5. Провести відкрите засідання євроклубу для представлення керівництву, викладачам, студентам ВНЗ планів та перспектив діяльності організації.
6. Призначити відповідальних осіб і розподілити обов'язки серед студентів та викладачів, зокрема обрати координатора євроклубу.
7. Розподілити членів євроклубу по робочих групах (з урахуванням їхнього віку та інтересів) і визначити сферу діяльності кожної з них. Відповідно до затвердженого плану роботи кожна група береться за виконання певного завдання, наприклад: контакт з місцевою громадськістю (місцева влада, фірми, органи освіти та ін.) з метою отримання підтримки; отримання інформації, методичних матеріалів від установ та організацій, що координують роботу євроклубів, а також навчальних закладів, інших євроклубів та ін.

Напрямки діяльності євроклубу при ВНЗ:

1. Поширення інформації про Європейський Союз серед студентської молоді;
2. Проведення зборів, зустрічей, фестивалів, конкурсів і конференцій для студентів з метою обміну досвідом та обговорення актуальних проблем;
3. Сприяння вивченню іноземних мов;
4. Участь у видавничій діяльності, підготовка інформаційних стендів для ВНЗ;

5. Участь у виставках та інших культурних заходах;
6. Проведення пізнавально-розважальних заходів (конкурсів, вікторин);
7. Підготовка та проведення міжнародних круглих столів, парламентських ігор та інших форм діяльності, спрямованих на підвищення інтелектуального рівня та обізнаності молоді щодо принципів діяльності ЄС та його структур.

Варіант 2. Створення євроклубу як громадської організації

Іншим варіантом організації євроклубу є створення громадської організації з місцевим статусом.

Нижче подано детальний опис порядку легалізації, зокрема отримання статусу юридичної особи.

Відповідно до статті 3 Закону України "Про об'єднання громадян", **громадською організацією** (далі – ГО) є об'єднання громадян для задоволення та захисту своїх законних соціальних, економічних, творчих, вікових, національно-культурних, спортивних та інших спільних інтересів.

Засновниками громадських організацій можуть бути громадяни України, громадяни інших держав, особи без громадянства, які досягли 18 років, а молодіжних та дитячих організацій – 15-річного віку. Членами молодіжних громадських організацій можуть бути особи, які досягли 14 років, а дитячих – особи від 6-и років.

Назва громадської організації визначається рішенням установчого з'їзду (конференції) або загальними зборами. Назва об'єднання громадян повинна складатися з двох частин – загальної та індивідуальної. Загальна назва (рух, конгрес, союз, спілка, об'єднання, фонд, фундація, асоціація, товариство тощо) може бути однаковою у різних об'єднань громадян. Індивідуальна назва об'єднання громадян є обов'язковою і повинна бути суттєво відмінною від індивідуальних назв зареєстрованих в установленому порядку об'єднань громадян з такою ж загальною назвою. Об'єднання громадян поряд з повною назвою може мати скорочену назву, яка фіксується в установчих документах об'єднання громадян (рішенні установчого органу, статуті, положенні).

Порядок реєстрації громадської організації із місцевим статусом

Крок 1. Реєстрація громадської організації

Першим документом, який слід підготувати на реєстрацію, є **заява** до реєструючого органу (Управління юстиції Ради Міністрів АРК, областей, м. Києва та Севастополя або виконавчого комітету сільської, селищної, міської Ради). Форма заяви має відповідати вимогам Положення "Про порядок легалізації об'єднань громадян", затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №140 від 26.02.1993 року.

Примітка. Підписи повинні бути завірені в установленому законом порядку, тобто нотаріально посвідчені. Підписання заяви трьома представниками від засновників має відбутись у присутності нотаріуса. Особи повинні мати з собою паспорти.

Після нотаріального посвідчення заяви документи подаються на реєстрацію у відповідний до статусу громадської організації (ГО) державний орган чи орган місцевого самоврядування.

До заяви про реєстрацію ГО додаються:

1) статут (положення) у двох примірниках;

2) протокол установчого з'їзду (конференції) або загальних зборів, які прийняли статут (положення);

3) відомості про керівний склад центральних статутних органів (із зазначенням прізвища, імені, по батькові, року народження, місця постійного проживання, посади (заняття), місця роботи);

4) дані про наявність місцевих осередків (для організацій із всеукраїнським статусом), підтверджені протоколами конференцій (зборів);

5) документ (квитанцію) про сплату реєстраційного збору (в залежності від статусу ГО сума збору буде різною і визначається Постановою КМУ від 26.02.1993 р. № 143);

6) відомості про засновників об'єднання громадян або спілок об'єднань громадян (для громадян – із зазначенням прізвища, імені, по батькові, року народження, місця постійного проживання).

Після подання заяви реєструючий орган зобов'язаний розглянути її у 3-денний строк після надходження документів (для організацій із місцевим статусом) та протягом місяця - для всеукраїнських. Рішення про реєстрацію або відмову в ній заявнику повідомляється не пізніше наступного робочого дня після його прийняття. У цей час орган, що здійснює реєстрацію, має право здійснювати перевірку відомостей, що містяться в поданих документах. Значну увагу органи реєстрації приділяють змісту та відповідності статуту громадської організації чинному законодавству.

У разі реєстрації об'єднання громадян керівнику ГО або за його дорученням одному із засновників видається **свідоцтво про реєстрацію** встановленого зразка та оригінал статуту з круглою печаткою реєструючого органу.

Крок 2. Отримання статусу юридичної особи

Для того, щоб діяльність організації вважалася законною, і вона користувалася обсягом прав, що передбачені для них, достатньо лише легалізації (реєстрації). Громадські організації також можуть легалізовуватися шляхом повідомлення про заснування.

Проте для того, щоб набути усіх прав юридичної особи, мати можливість укладати трудові та цивільно-правові договори, відкривати рахунки у банку, вести господарську діяльність, організація повинна набути статусу юридичної особи.

Організація отримує статус юридичної особи у виконавчому комітеті органу місцевого самоврядування чи у місцевій державній адміністрації. Потрібно звернутись до компетентних посадових осіб, а саме до державних реєстраторів.

Під час реєстрації нової юридичної особи подається: реєстраційна картка на проведення державної реєстрації юридичної особи (форма N 1); свідоцтво про реєстрацію. Строк державної реєстрації юридичної особи згідно із статтею 25 Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців" не повинен перевищувати три робочі дні з дати надходження документів до державного реєстратора.

Далі організація повинна стати на облік та мати відповідні довідки від місцевих органів таких структур:

- Управління статистики (довідка із ЄДРПОУ);
- Податкова інспекція (довідка за ф.№ 4-ОПП);
- Пенсійний фонд (повідомлення про взяття на облік);
- Фонд соцстрахування з тимчасової втрати працездатності (повідомлення про реєстрацію);
- Фонд загальнообов'язкового держсоцстрахування на випадок безробіття (повідомлення про взяття на облік);
- Фонд соцстрахування від нещасних випадків на виробництві та профзахворювань

(повідомлення про взяття на облік).

Після отримання вищезазначених довідок можна подавати документи на оформлення печатки.

Для отримання дозволу на виготовлення печатки у місцеві органи внутрішніх справ подаються такі документи: заява про одержання дозволу на виготовлення, зразки (ескізи) печаток і штампів у двох примірниках, затверджені керівником, копію статуту (витяг з нього) із зазначенням права користуватися печатками і штампами, копію довідки про включення до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України, копію свідоцтва про держреєстрацію і оригінал квитанції про оплату послуг. Дозвіл видається протягом 5-ти робочих днів. Печатка виготовляється за 1-2 дні. Після отримання печатки євроклуб стає повноцінною громадською організацією.

Членство в євроклубі при ВНЗ можливе як:

- індивідуальне – індивідуальними членами євроклубу, як правило, можуть бути студенти, а також інші громадяни України, особи без громадянства або громадяни інших держав, які досягли 14-річного віку, визнають Статут євроклубу і пройшли порядок вступу;
- колективне – колективними членами євроклубу можуть бути колективи громадських організацій (у разі якщо євроклуб має статус юридичної особи), трудові колективи, творчі колективи, інші суб'єкти, що відповідно до чинного законодавства України можуть набувати колективне членство у громадських організаціях, які поділяють основну мету та завдання євроклубу, беруть участь в їх реалізації, отримали рішення про прийняття від Правління євроклубу.

Перспективи діяльності Євроклубу при ВНЗ:

1. Налагодження міжнародних університетських та студентських обмінів;
2. Отримання можливостей для продовження навчання за кордоном (зокрема, за магістерськими програмами);
3. Стажування та перспектива працевлаштування студентів в європейських інституціях та їх представництвах в Україні;
4. Розвиток діяльності євроклубу на грантових засадах, зокрема співпраця ВНЗ з донорськими інституціями.
5. Розширення досвіду студентів та викладачів завдяки участі у тематичних міжнародних заходах.

3. Механізми роботи євроклубів

3.1 Рольові ігри як спосіб закріплення знань та вироблення рішень

«У грі дітей є часто зміст глибокий … » І.Ф. Шиллер

Слово «гра» найчастіше асоціюється в нас з чимось веселим та азартним. Веселість та азарт – не вороги серйозним та корисним справам, а нормальні способи зробити кропіткий процес більш цікавим та прийнятним для сприйняття.

Ігри виникли як спосіб моделювання практичних ситуацій з метою отримання знань та навичок, необхідних для вироблення оптимальних правил та способів поведінки. Сьогодні, коли обсяги інформації, що вимагає засвоєння, все збільшуються, а часові межі для вироблення рішень зменшуються, ситуація вочевидь вимагає простих і одночасно змістовних способів роботи. Цей розділ запропонує Вам декілька універсальних методик невимушеного та ефективного закріплення знань та вироблення способів поведінки. Запропоновані ігрові форми Ви можете використовувати як всередині євроклубу, наприклад, для того, щоб моделювати власний проект, так і для зовнішнього використання, наприклад, для проведення заняття з учнями власної школи тощо.

Ділова гра «Як функціонує ЄС»

Підготовка

1. **Ведучий готує проблемну ситуацію**, яка для свого вирішення вимагає втручання інституцій ЄС. Наприклад, Латвійська будівельна компанія направила своїх працівників для роботи у Швеції. Працівникам встановлено заробітну платню, яка з одного боку висока для Латвії, а з іншого – нижче традиційно встановлених для Швеції. Це викликало заперечення у шведських профспілок, які побачили ризик зниження стандартних ставок для власних працівників. Оскільки Латвійська будівельна компанія відхилила заперечення шведських профспілок, останні розпочали пікетування будівництва, зупинивши його. Однак, за умовами колективного договору профспілки не мали права на страйк. Проблема перейшла до розгляду інституцій ЄС, оскільки саме Європейський Союз спрощує переміщення робочої сили з країни в країну. Для проведення гри ситуація має бути описана докладніше. Бажано, щоб вона опиралась на реальні факти.

2. **Ведучий розподіляє колектив (орієнтовно 30 осіб) на 6 команд**. Кожна команда – суб'єкт конфліктної ситуації. Задіяні суб'єкти (команди): Уряд Латвії (спільно з будівельною компанією незадоволений збитками, які виникли внаслідок блокування будівництва); Уряд Швеції (спільно з профспілками вважає, що зменшення ставок спричинить зниження стандартів в галузі оплати праці на території Швеції); Європейська Комісія (має вивчити конфліктну ситуацію і може прийняти такі рішення: 1) країна ЄС порушує свої юридичні зобов'язання та підготувати звернення до уряду; 2) передати справу до Суду ЄС; 3) розробити законодавчу ініціативу для врегулювання подібних проблем і передати на розгляд Європейському Парламенту); Європейський Парламент (може прийняти, відхилити, запропонувати зміни і доповнення до запропонованого Європейською Комісією документу); Суд ЄС (уповноважений врегульовувати конфлікти ситуації між державами-членами ЄС, інститутами ЄС, фізичними та юридичними особами); Преса (вивчає ситуацію та готує інформаційне повідомлення про хід розв'язання проблеми). Ведучий має попередньо підготувати та записати докладну інформацію для кожної команди.

Змагання

Ведучий читає вголос ситуацію та дає завдання командам вирішити наявну проблему в межах своїх компетенцій. Кожна команда в паперовому вигляді має докладний виклад ситуації, а також матеріали, які описують можливу позицію команди та інші допоміжні матеріали про інституції ЄС. Команди роблять заяви в усній або письмовій формі (для проведення гри бажана участь двох ведучих, оскільки кожна заява повинна реєструватись). Усна заява озвучується так, щоб почули всі команди. Письмові заяви передаються ведучому для оголошення. Учасники, які представляють Пресу, можуть вільно переміщуватись між командами та спостерігати за виробленням позицій і прийняттям рішень. Команда Преси протягом гри готує інформаційні повідомлення та доводить до відома команд. Закінчується гра пленарним засіданням, представники від кожної команди оголошують свою позицію та намагаються дійти згоди щодо вирішення проблеми.

Детальне вивчення принципів і процедури роботи інституцій ЄС; розвиток навичок щодо практичного застосування знань про ЄС; критичне мислення; розвиток ораторських здібностей; вміння досягати згоди у прийнятті рішень.

Гра «Колаж»

(рекомендується для вивчення та закріплення знань про напрямки діяльності ЄС)

Підготовка

1. Викладення усно педагогом матеріалу про конкретний напрямок ЄС.
2. Підготовка педагогом технічних матеріалів та письмової інформації щодо теми. Технічні матеріали: ватман, папір, ножиці, клей, фото, малюнки та будь які інші матеріали, які можуть використовуватись для створення колажу. Письмова інформація: виклад теми з різноманітних джерел.

Змагання

Аудиторія поділяється на 5-6 команд по 5-6 осіб. Кожній команді надається набір технічних та інформаційних матеріалів (бажано, щоб набори були однаковими). Команди працюють над підготовкою колажу за окремими столами або в окремих приміщеннях протягом визначеного часу. Після спливу часу команди по черзі презентують свій колаж, розкриваючи тему про напрямок діяльності ЄС. Після презентацій команда голосує – обирає переможця (за себе голосувати не можна).

Можливості використання

Узагальнення отриманих знань та отримання досвіду в межах відповідної теми; краще засвоєння інформації завдяки наочним прийомам; розвиток творчої уяви; отримання навичок командної роботи.

Гра «Кочевідо»

Підготовка

1. Ведучий готує декілька визначень малознаних понять, наприклад, з питань Євросоюзу. Наприклад, локаут, адаптація, симуляція, преференції тощо.
2. Група розбивається на команди (оптимальна кількість – 4-5 осіб)

Змагання

Слово зачитується командам. Після того вони отримують деякий час на те, щоб: 1) подумати, що це слова може означати; 2) скласти власне визначення цього поняття. Свої визначення команда віддає ведучому. Після того, як таким чином було розіграно всі підготовані слова, починається другий етап гри. Ведучий зачитує термін і всі визначення, які дали команди, серед них – і правильний варіант, який було заготовано ведучим заздалегідь. Потім кожна команда почергово вибирає правильне, на її думку, визначення, й повідомляє про це ведучого. Забороняється обирати свій варіант. Коли всі зроблять свій вибір, оголошується правильна відповідь. Команда, яка правильно вгадала визначення, отримує один бал. Команда, на чиє визначення, обрав як вірне хтось інший, отримує 2 бали. Таким чином розігруються всі підготовані поняття. Переможець визначається за здобутими балами. Більше балів отримують команди, які склали настільки правдоподібно стилізовані визначення, що визнаються іншими учасниками. Тому перед ними – творче завдання, а не вимога написати правильне визначення.

Можливості використання

Вивчення та закріплення матеріалу; розвиток навичок щодо формального мислення та письма; опанування понятійного апарату та структурних мовних форм; розвиток здатностей до тактичного планування та командної гри. Гра є якісним механізмом поєднання знань та творчого мислення.[1]

3.2 Планування роботи євроклубу як системи узгоджених дій, спрямованих на досягнення визначеної мети. Підготовка власних ініціатив у вигляді проектів

«Гарний план сьогодні краще бездоганного сніданку» О. Ю. Блох

Іноді підготовка якісного плану, наприклад, проведення змагань між євроклубами району, займає цілий день, іноді план проведення серії тренінгів для лідерів молодіжного самоврядування – тиждень. Під час підготовки плану можна з жахом помітити, що нічого дієвого не відбувається – тільки все більше рисок тексту з'являється перед очима. Виникає спокуса припинити «марнування часу» та перейти до практичного втілення, особливо, якщо відчуваєш, що і так розумієш, що саме треба робити.

Ця спокуса, як і буває найчастіше, підказує хибний шлях. Для того, щоб пересвідчитися в цьому, достатньо зробити арифметичне порівняння: скільки займає підготовка плану

1. Більш детальну інформацію про запропоновані, а також інші ігри можна знайти у виданні «Единство в многообразии: о Европейском Союзе в школе / В. В. Величко [и др.]. — Минск : Медисонт, 2008. — 232 с.» http://eurobelarus.info

і скільки можна діяти згідно цього плану. Орієнтовно, планування діяльності на місяць займає до трьох днів. Якщо діяльність відбувається відповідно запланованих завдань, вона містить в собі мінімум помилок (зрозуміло, що бездоганних планів не існує, практика вносить свої корективи). Робота без плану, тобто, без завчасно обдуманих кроків, необхідних ресурсів, ризиків тощо, з високою вірогідністю стикатиметься з неочікуваними перепонами, подоланню яких доведеться присвятити не один день.

Крок I – Мета

Для того, щоб скласти якісний план роботи євроклубу (на місяць для поточної роботи, для виконання певного заходу або цілісної програми тощо), треба «починати з кінця». Спершу треба сформулювати, якої мети Ви хочете досягти. Мета – це певні позитивні зміни, які настануть внаслідок діяльності Вашого євроклубу. Саме мета визначає перелік завдань, графік, необхідні ресурси та інші компоненти, які слід спрогнозувати для подальшої якісної діяльності. Іноді стисле та чітке формулювання мети дозволяє помітити, що ті дії, які Ви вже готові були вчинити, є недоречними.

Крок II – пошук механізму досягнення мети

Після вибору мети слід визначитись з механізмом її досягнення. Механізм – це загальний шлях, яким Ваш євроклуб має рухатися, щоб сформульована мета була втілена. Одну мету можна досягти за допомогою різних механізмів. Для того, щоб максимально чітко це уявити, пригадайте, як Ви ідете додому з навчального закладу. Ви можете піти найкоротшою дорогою, можете обрати шлях через квітасту алею, можете піти вулицею, де буде менше калюж, якщо йде дощ, поїхати громадським транспортом або попросити батьків забрати Вас на авто тощо. Опинитися вдома – мета, спосіб дістатися додому – механізм. Так, наприклад, для досягнення мети розповсюдження знань про ЄС серед старшокласників своєї школи, можна провести серію лекцій – це один механізм, а можна зробити конкурс інформаційних плакатів з їх наступним розміщенням – це другий механізм, можна поставити театралізовану сценку відповідного змісту – це третій механізм. Знаходити механізмів можна безліч, але як зупинитись на конкретному?

Для того, щоб обрати механізм, слід відповісти всього на три питання:

1) який механізм буде найбільш ефективним для досягнення мети?

2) який механізм буде найбільш раціональним? (мінімальні витрати ресурсу мають дозволити досягти максимального результату)

3) який механізм Ви зможете реалізувати?

Найбільш ефективний, раціональний та реалістичний механізм і має бути втілено. На етапі вибору механізму є корисним використати форми колективних обговорень, наприклад, влучним методом будуть, наприклад, письмові дебати.

Крок III – планування конкретних заходів

Якщо механізм можна порівняти зі шляхом, то заходи, які євроклуб буде втілювати, це кроки, які необхідно зробити, рухаючись цим шляхом. Наприклад, для проведення лекцій необхідно: 1) підготувати матеріал; 2) обрати лекторів; 3) опанувати лекторами матеріал та випробувати виступи з тестовою авдиторією 4) визначити графік лекцій; 5) провести лекції. Крім того, якщо метою є розповсюдження знань про ЄС, а не саме проведення лекцій, то треба все зробити в такому ключі, щоб мета була втілена, а також – знайти способи перевірки ефективності Ваших дій (наприклад, анкетування до і після лекцій). При визначенні заходів (завдань) в плані намагайтеся враховувати всі, навіть, найдрібніші, як, наприклад, підготовка форм запрошень для партнерів, якщо йдеться про семінар. Іноді

відсутність у плані допоміжних заходів, які начебто не є суттєвими, призводить до хибності графіку, оскільки іноді такі «дрібниці» вимагають тривалої роботи та значних ресурсів. Коли всі заходи описані, спробуйте оцінити їх з точки зору внутрішньої узгодженості та доцільності. Заходи мають складатися у стрункy «лінію», яка буде вести до запланованої мети. Якщо якийсь із заходів можна не виконувати без шкоди для всього процесу та мети, просто приберіть його, навіть, якщо Вам або комусь з євроклубівців дуже хочеться його здійснити (втілити бажання можна окремо, поза межами плану).

Крок IV – визначення ресурсів, необхідних для втілення плану

Коли план заходів розроблено, слід переходити до ресурсів, необхідних для здійснення кожного із заходів. Ресурси можуть бути різноманітними: людські ресурси, інформаційні ресурси, адміністративні, матеріальні, часові тощо. Треба ще до початку будь-якої діяльності чітко зрозуміти, як саме Ви залучите ці ресурси. Ніколи не соромтесь просити допомоги у друзів, викладачів, батьків – Ви робите корисну справу, не маючи персональної користі, а тому Вам допоможуть, якщо буде така можливість. Якщо Ви зрозумієте, що якісь ресурси залучити не вдасться, значить, Ви обрали невірний механізм – знаходьте інший, повністю змінюючи концепцію або частково її корегуючи (в залежності від обставин). Намагайтеся максимально повно врахувати ресурси для кожного із заходів.

Крок V – встановлення графіку робіт

Після того, як заходи і ресурси визначені, можна переходити до графіку. Графік теж зручніше складати «з кінця», оперуючи граничними термінами виконання. Наприклад, лекції Ви хочете провести, присвятивши Дням Європи в Україні. Тоді зрозумілою буде дата базового заходу – лекцій. Зрозуміло, що лектори мають провести тренування з тестовою аудиторією не пізніше, ніж за два-три тижні до лекцій перед «справжніми» слухачами, щоб, у разі необхідності, був час для корегування як матеріалу, так і техніки виступів – виникає граничний термін виконання заходу. Під час підготовки графіку радимо уважно придивлятися до кореспондуючих ресурсів, оскільки іноді отримання ресурсу вимагає часу. Якщо, рухаючись з кінця заходів, Ви опинились в ситуації, коли запланована діяльність мала розпочатися місяць тому, проблему можна вирішувати трьома шляхами: 1) Посунути кінцеву дату, якщо це можливо; 2) Відмовитися саме від цієї діяльності; 3) Зробити графік більш динамічним. Будь який з варіантів є допустимим, тому неможливо порадити якійсь конкретний вихід – треба діяти, враховуючи кожний випадок окремо. Але, наприклад, якщо лекції буде проведено після Днів Європи, навряд чи вони матимуть менший ефект з точки зору розповсюдження знань про ЄС. Якщо запланована діяльність взагалі не може бути виконана зараз внаслідок пропущення термінів вже на етапі планування, підготовлений план може бути використаний для наступної нагоди, а мета досягнута завдяки іншому механізму.

Скорочення терміну реалізації певних заходів вимагає уважного вивчення обставин. Можна, наприклад, порадитися з потенційними лекторами і дізнатися, кому з них і скільки необхідно часу для вивчення матеріалу визначеного обсягу. Якщо виявиться, що менше, термін відповідно можна скоротити. Або, наприклад, після стислого моніторингу стане зрозуміло, що матеріал вже розроблено у необхідному вигляді та не треба витрачати час для його підготовки.

Крок VI – визначення відповідальних осіб

Наприкінці в план зафіксуйте, хто з євроклубівців відповідає за реалізацію кожного із запланованих заходів. Оптимальним є розподіл обов'язків відповідно до бажань самих

виконавців в поєднанні з наявністю відповідних знань та навичок.

Найзручніше оформити план у вигляді таблиці, яка може слугувати одночасно матеріалом для відстеження виконання роботи. Для практики спробуйте заповнити таблицю, додавши необхідну кількість рядків.

МЕТА	Поширення знань про спосіб прийняття рішень Європейським Союзом серед учнів старших класів шляхом проведення трьох лекцій та тематичного змагання					
№	**Захід**	**Ресурси**	**Граничний термін виконання**	**Відповідальна особа**	**Примітка про виконання**	**Особливі примітки**
1.						
2.						

Як від плану діяльності перейди до отримання ресурсів?

Якщо Ви опанували складання планів, можна переходити до пошуку ресурсів.

Перше, що необхідно для якісного втілення задуму, – **це інформаційні ресурси:** попередній досвід колег, методики роботи, статистичні дані, результати досліджень та ін. Рекомендується користуватися Інтернетом (перелік корисних посилань див. у Розділі 5 цієї Брошури), а для отримання вузькоспеціалізованих даних можна звертатися профільних видань та направляти інформаційні запити до відповідних органів влади.

Для успішного досягнення запланованої мети важливо мати **людські ресурси**. Іноді для діяльності недостатньо лише членів євроклубу. Тоді виникає необхідність залучення у процес роботи волонтерів, експертів, представників органів держави тощо. Для пошуку *волонтерів* пропонуємо розповсюдити у навчальному закладі інформацію про заплановану ініціативу, виклавши її максимально привабливо, та запросити волонтерів, чітко вказавши їх роль. Мотивувати участь волонтерів радимо, домовившись з адміністрацією навчального закладу про певні форми заохочення. Підтримку *експертів* можна отримати від центрів європейської інформації, викладацького складу, фахівців неурядових організацій., які працюють у відповідній сфері та інших суб'єктів. Для цього потрібно чітко сформулювати, з якого питання необхідний експерт, в чому полягає його роль, та виробити перелік потенційних кандидатів. Після цього можна переходити до переговорів з кандидатами. Під час переговорів слід розуміти, що може мотивувати того чи іншого експерта до роботи. Оскільки компетенція *держави* поширюється на всі сфери соціальних відносин, залучення її представників до діяльності є доцільним та допоможе досягти більш якісних результатів (про механізми співпраці з органами влади див. наступний розділ цієї Брошури).

Матеріальні ресурси бувають в натуральному та фінансовому вигляді. *В натуральному вигляді*, наприклад, канцтовари, техніку, приміщення тощо може надати навчальний заклад. Якщо навчальний заклад не має такої можливості, доцільно звернутися до органів місцевого самоврядування, відділів і управлінь освіти, спонсорів та ін. *В фінансовому (грошовому) вигляді* ресурси можна отримати за рахунок спонсорської допомоги, дотацій з місцевого бюджету, благодійних внесків фізичних та юридичних осіб. Як правило, надання матеріальної допомоги пов'язано з наступним контролем над її розподілом. Наприклад, якщо євроклуб отримує кошти, він має підготувати звіт про їх цільове використання.

Поширеним способом залучення ресурсів, зокрема, фінансових, є **грант**.

Грант у загальному розумінні – це, як правило, цільова грошова дотація, виділена для реалізації певної діяльності, спрямованої на досягнення соціально значущої мети. Тобто

грант – це кошти для реалізації певного проекту, який є сукупністю взаємопов'язаних внутрішньо узгоджених дій, спрямованих на досягнення чітко визначеної мети.

Якщо уважно придивитися до визначення, то можна помітити, що проект фактично є планом, але це більш розгорнутий опис запланованої діяльності. Опис проекту, як правило, складається з таких змістовних розділів: 1) Проблема, на вирішення якої спрямовано проект; 2) Мета проекту; 3) Проектні заходи; 4) Очікувані результати проекту; 5) Цільова аудиторія; 6) Спосіб розповсюдження інформації про проект; 7) Бюджет проекту. Донорські структури встановлюють власні вимоги щодо проектів, на реалізацію яких можуть бути надані гранти, але базові пункти зазвичай зберігаються.

По написанню проектів підготовлено та видано велику кількість посібників, тому не має сенсу зупинятися на цьому докладно. Однак, вкажемо декілька основних принципів.

Отримати грант доволі важко, оскільки процес написання проекту вимагає ретельного вивчення предмету, яким охоплено проект, якісного планування та чіткого розуміння динаміки процесів. Однак, **отримати грант доволі легко**, якщо опанувати певні правила, сміливо думати, відверто писати і пам'ятати, що донорські інституції зацікавлені виділенні коштів для добре підготованих перспективних проектів.

Мета проекту – це **не** внутрішні потреби євроклубу, не особисті побажання учасників, не вимоги адміністрації навчального закладу, а певні зовнішні позитивні зміни. Мета має визначатися потребами об'єктивного світу, яке оточує Вас. Проект має вирішувати конкретну проблему, тобто негативне явище. Наприклад, проблемою можна вважати низький рівень толерантності до учнів-іноземців колективу школярів. Мета має логічно витікати з проблеми, тобто метою є вирішення цієї проблеми – підвищення рівня толерантності школярів до учнів-іноземців.

В процесі підготовки проекту не залишайте поза увагою такі основні правила:

- використовуйте слова, які означають завершеність (підготувати, розподілити, зменшити, збільшити, організувати, виробити)
- користуйтесь критеріями SMART (в перекладі з англійської – розумний), формулюючи задачі

S	specific	конкретність
M	measurable	обчислювальність
A	area-specific	територіальність
R	realistic	реалістичність
T	time-bound	визначеність у часі

- уникайте жаргонних слів
- виправте граматичні помилки
- дотримуйтесь впевненого та сміливого тону
- думки висловлюйте коротко, ясно, цікаво

Якщо Ви опануєте планування та будете дотримуватися визначених правил, згодом, для Вас буде доволі просто якісний план перетворити в не менш якісний проект та отримати грант для його реалізації.

3.3 Співпраця з органами влади та місцевого самоврядування

«Нестача не у грошах, а людях і даруваннях робить державу слабкою» Вольтер

Світова практика свідчить, що у більш розвинених в економічному та демократичному плані державах співпраця між державними інституціями та громадськими об'єднаннями

є тіснішою. Це пояснюється, в першу чергу, відкритістю держави та її розумінням необхідності залучення громадськості для розв'язання певних проблем.

Чим з точки зору громадянина гіршою є якість роботи держави, тим більше конфліктів між об'єднаннями громадян та органами влади виникає. Це є зрозумілим, оскільки, кажучи мовою менеджменту, держава є «підрядником», а громадськість – «клієнтом», який може прийняти роботу або критикувати та відхиляти її.

Сучасна проблематика відносин в Україні дуже часто схиляє громадський сектор до конфронтації з органами влади, що зрозуміло у випадках невиконання державою своїх зобов'язань. Однак, найбільшого ефекту у реалізації цілей та місії євроклубівського руху можна досягти, на наш погляд, дотримуючись принципу співпраці.

Держава має перелік зобов'язань, визначених законами, а також владні, інституційні та фінансові ресурси для їх втілення. Наприклад, відповідно до законодавства, держава зобов'язана здійснювати інформаційно-просвітницьку діяльність з метою формування громадської підтримки інтеграції України до ЄС як процесу внутрішніх реформ, спрямованих на наближення стандартів життя в державі до європейських, шляхом роз'яснення переваг, що виникають на різних етапах такої інтеграції (не лише на етапі набуття членства).

Таким чином, зобов'язання держави співпадають з тими завданнями, які переслідують євроклуби у своїй діяльності. Єдність цілей є надійною платформою для єдності роботи. Крім того, у великій кількості випадків досягти мети можна, уникаючи тривалої роботи та кропіткого подолання бар'єрів, а лише сприяти в законний спосіб виконанню державою своїх зобов'язань.

Наприклад, Ваш євроклуб хоче провести дебати серед учнів старших класів області на тему реформи освіти. Можна направити запрошення у кожний навчальний заклад, а можна звернутися до обласного управління освіти і домовитися про системне розповсюдження інформації. Крім того, фахівців з боку управління можна залучити в якості членів журі для забезпечення об'єктивної оцінки команд або, навіть, провести такий захід в приміщенні управління. І це лише один з багатьох прикладів, які можна навести. В будь-якому випадку для співпраці євроклубу з органом влади (самоврядування) є корисними **певні кроки та принципи**.

Кроки для налагодження співпраці з органами влади:

1. Визначення органу, в сфері інтересів якого знаходиться діяльність, яку Ви плануєте здійснити

Деякі питання з очевидністю стосуються конкретного органу влади. Наприклад, якщо йдеться про розробку методик по викладанню факультативу для молодших класів щодо діяльності ЄС, то це питання знаходиться в сфері органів освіти. Деякі питання є комплексними, наприклад, популяризація здорового способу життя серед молоді – тут дотичні і органи освіти, і охорони здоров'я, і управління у справах сім'ї, молоді та спорту. Доцільно залучати всі органи, сфера інтересів яких так чи інакше стосується Вашої діяльності.

2. Пошук спільних інтересів

Після того, як Ви з'ясували, який саме орган влади доцільно залучити до запланованої діяльності, необхідно зрозуміти, на скільки співпадає мета діяльності з завданнями, які ставить перед собою обраний орган державної влади. Завдання органу влади визначені у законах та інших нормативно-правових актах, якими він керується. Однак, під час

пошуку спільних інтересів не слід обмежуватись лише формальною компетенцією державної установи. Іноді органи влади мають власні потреби та проблеми у виниканні певних завдань. Наприклад, є необхідність розробки певних нових методик, але відсутня інформація, приклади з інших регіонів або країн. Якщо, наприклад, Ваш євроклуб в рамках своєї діяльності візьме участь у розробці таких методик або пошуку та систематизації інформації, це забезпечить високий рівень спільних інтересів діяльності і зробить співпрацю більш ефективною.

3. Підготовка письмового звернення

Оскільки органи держави в своїй діяльності є формалізованими структурами, як правило, погодження співпраці, особливо системної, вимагає обміну листами. Наприклад, якщо Ви хочете проводити конкурс для старшокласників в формі есе щодо перспектив ЄС, органи освіти можна залучити для розповсюдження інформації, оцінки робіт, остаточного визначення та нагородження переможців, підведення підсумків на круглому столі (семінарі) тощо. В листі доцільно викласти, що саме заплановано і в який термін, яка мета, які очікується отримати результати. Обов'язково вказати, чому саме, на Ваш погляд, співпраця може бути цікавою і корисною для органу влади, до якого адресовано звернення, а також чітко викласти, як Ви бачите співпрацю. Вказуючи своє бачення участі органу держави, не використовуйте категоричних тверджень та вичерпних переліків, оскільки орган влади краще знає свої можливості і може запропонувати певні зміни або розширення співпраці.

4. Ведення переговорів та складання планів

Після того, як орган влади надасть принципову згоду щодо співпраці, доцільним є проведення зустрічі з метою уточнення всіх аспектів спільної роботи. Як правило, орган влади призначає відповідального співпрацівника (або підрозділ) для забезпечення співпраці. Обов'язково дізнайтеся його посаду, контактні дані. Іноді реалізація багатоступеневих програм призводить до укладення меморандуму між євроклубом та органом держави, який чітко описує завдання кожної із сторін. Такий документ значно полегшує і систематизує співпрацю.

5. Практичне втілення

На етапі співпраці активно інформуйте через відповідальну особу орган влади про діяльність, навіть ті її аспекти, які не вимагають участі органу влади. Це дозволить вашому партнеру бачити проект в динаміці, більш якісно виконувати свою функцію.

Принципи співпраці євроклубу з органами влади:

1. Законність

Це основний принцип, оскільки державна інституція може здійснювати лише ті дії, які прямо передбачені законодавством. На відміну від громадськості, держава може лише те, що безпосередньо дозволено. Тоді як громадськість, в тому числі євроклуби, діють в більш вільному режимі, маючи право робити все, що не заборонено.

2. Недопущення дублювання

Так, іноді громадські об'єднання, бажаючи досягти корисної мети, починають самостійно виконувати заходи, які безпосередньо охоплені функцією держави. Однак, жодний євроклуб та громадська організація не наділені ресурсом, який можна хоча б

приблизно порівняти з державним. Доцільним для євроклубу є спиратися на цей ресурс у виконанні власної місії, а не шукати власний.

3. Взаємокорисна дія

Держава може надати євроклубу велику кількість ресурсів для діяльності, наприклад, інформаційні, організаційні, експертні, владно-адміністративні, якщо йдеться про втілення певних рішень, вироблених євроклубом, тощо. Євроклуби в свою чергу, ретельно проаналізувавши нормативні вимоги та практику, можуть побачити «слабкі» місця держави та запропонувати свою допомогу у вирішенні конкретних проблем. Наприклад, євроклуби доволі ефективно можуть надавати державі допомогу у розроблені певних методик, проведенні масових заходів, розповсюдженні інформації, зборі фактів та думок тощо.

4. Ініціативність

Принцип полягає у системному інформуванні євроклубом відповідних органів держави про свою діяльність та ініціюванні спільної конкретної роботи. Для того, щоб про Ваш євроклуб дізналися саме те і в такому ключі, як хочете Ви, надсилайте свої звіти та будь-яку іншу змістовну інформацію до відповідних органів держави (буклети, методики, фоторепортажі з коментарями тощо). Якщо про Ваш євроклуб будуть знати, домовитись про спільну діяльність буде значно простіше. Крім того, не слід чекати, що орган державної влади сам звернеться до Вас з пропозицією про співпрацю. Можна самостійно ініціювати певні дії, які відповідно закону співпадають з зобов'язаннями, які взяла на себе держава.

5. Партнерство

Також необхідно пам'ятати про загальні принципи партнерства: відкритість, доброчесність, надійність, гнучкість, діалогічність тощо.

3.4 Робота з засобами масової інформації

«Не кожний журналіст відрізняється від письменника, як газета від книги» Костянтин Кушнер

Євроклуби роблять дуже корисну справу, деякі мають величезні досягнення, але, нажаль найчастіше про це знають лише ті, хто безпосередньо стикнулися з діяльністю євроклубу. Оскільки одним з основних завдань євроклубу є інформування громадськості про Європейський Союз, європейські цінності, євроінтеграційні процеси, що відбуваються в Україні, засоби масової інформації (ЗМІ) мають бути постійним партнером і надійним помічником у виконанні місії Вашого євроклубу. Зрозуміло, що за допомогою ЗМІ можна донести інформацію до якнайбільшої кількості осіб.

Іноді здається, що ЗМІ зовсім не цікавляться роботою євроклубів, але, нажаль, ми маємо констатувати, що, в першу чергу, цей стереотип сформовано внаслідок того, що євроклуби не вміють зацікавити ЗМІ та налагодити з ними співпрацю.

Для того, щоб подолати бар'єри у контакті зі ЗМІ, слід пам'ятати, що журналісти завжди шукають нову і цікаву інформацію, оскільки це їх робота.

Звернення до медіа має розпочинатися з підготовки медіа-карти Вашого району, тобто бази ЗМІ. Під час складання медіа-карти обов'язково звертайте увагу на тематику ЗМІ, відшукуючи ті, що висвітлюють теми, які так чи інакше відповідають діяльності Вашого

євроклубу. Найбільш зручна для користування буде медіа-карта, яка складатиметься на таких розділів: 1) Назва ЗМІ; 2) Наклад, засяг чи обсяг мовлення; 3) ПІБ головного редактора; 4) Контактні дані ЗМІ; 5) Контактні дані відділу новин ЗМІ та прізвища журналістів.

Назва	Наклад, засяг чи обсяг мовлення	Прізвище, ім'я головного редактора	Телефон, факс, e-mail головного редактора (редакції)	Поштова адреса редакції	Факс та e-mail відділу новин
"Деснянська правда"	20 000 прим.	Володимир Борисенко	4-22-12, ф. 4-21-83, 4-20-98 despra@ elit.chernigov.ua	просп. Перемоги, 62 14000 Чернігів	4-21-83 despra@ elit. chernigov.ua
"Гарт"	65 200 прим.	Дмитро Іванов	4-45-63, ф. 4-30-60 gart@ cg.ukrtel.net	просп. Перемоги, 62 14000 Чернігів	4-30-60 gart@ cg.ukrtel.net
"Чернігівський вісник"	34 750 прим.	Сергій Народенко	17-51-86, ф. 17-51-87 vistnik@ cg.ukrtel.net	вул. Преображенська, 12 14000 Чернігів	17-51-87 vistnik@ cg.ukrtel.net
"Сіверщина"	20 220 прим.	Петро Антоненко	т. (ф.) 4-92-83 siver@ ok.net.ua	вул. Воровського, 10 14000 Чернігів	4-92-83 siver@ ok.net.ua
"Черниговская неделя"	25 000 прим.	Надія Погосова	4-23-00, ф. 4-23-27 nedelya@ despra.cn.ua	просп. Перемоги, 62 14000 Чернігів	4-23-27 nedelya@ despra.cn.ua
"Весть"	11 000 прим.	Ольга Макуха	17-55-22, ф. 17-51-87 vistnik@ cg.ukrtel.net	вул. Преображенська, 12 14000 Чернігів	17-51-87 vistnik@ cg.ukrtel.net
ОДРТК "Сівер-центр" - обласне радіо	Чернігівська область, щодня	Олег Шолох	т. (ф.) 10-12-22 odtrkradio@ cg.ukrtel.net	вул. П'ятницька,18 14000 Чернігів	10-12-22 odtrkradio@ cg.ukrtel.net
ТРА "Новий Чернігів" - обласне радіо	Чернігів, п'ять разів на тиждень	Ольга Капустян	17-62-00, 7-98-75	просп. Миру, 38-а 14000 Чернігів	7-30-97 tv-nch@ mail.cn.ua
ТРА "Новий Чернігів" - радіо "Мелодія"	Чернігівська область, щодня	Ірина Садчикова	17-40-25 tv-nch@ mail.cn.ua	просп. Миру, 38-а 14000 Чернігів	7-30-97 tv-nch@ mail.cn.ua
ОДРТК "Сівер-центр"	Чернігівська область, щодня	Анатолій Тютюнник	4-42-81, 16-43-79 ф. 10-13-07 chernigivodtrk@ utel.net	просп. Перемоги, 62 14000 Чернігів	10-13-07 petrenko@ trk.cn.ua
Чернігівське міське телерадіоагентство "Новий Чернігів"	Чернігів, щодня	Ольга Капустян	17-62-00, 17-40-25 ф. 7-98-94 tv-nch@mail.cn.ua	просп. Миру, 38-а 14000 Чернігів	7-98-94 tv-nch@ mail.cn.ua
Чернігівське представництво інформаційної агенції "Контекст-медіа"	Україна	Ірина Мельник	10-16-13	вул. Миру, 16 14000 Чернігів	10-16-12 context-cn@ ukr.net

Маючи таку базу даних, Ви завжди легко зможете зрозуміти, до кого саме звернутися, щоб забезпечити висвітлення своєї роботи та результатів у ЗМІ.

Однак, до журналістів слід звертатися у формі, яка прийнятна в їхньому середовищі та вже стандартизована. Для того, щоб запросити пресу на захід, слід підготувати прес-анонс, тобто коротке повідомлення про майбутню подію. Для того, щоб прес-анонс викликав увагу, його слід готувати за чітко визначеною структурою, намагаючись написати його навіть краще, аніж професійний журналіст.

[Логотип Організації]

[НАЗВА ОРГАНІЗАЦІЇ,
повна поштова адреса, тел. (факс), електронна адреса]

ПРЕС-АНОНС

["Часові рамки" розповсюдження
Дата надсилання прес-анонсу]

Контакти:
[ім'я, прізвище автора прес-анонсу,
номер телефону]

[РОЗГОРНУТИЙ ЗАГОЛОВОК ПРЕС-АНОНСУ,
ЯКИЙ ОДНИМ РЕЧЕННЯМ РОЗКРИВАЄ СУТЬМАЙБУТНЬОЇ ПОДІЇ]

["вріз" — 2–3 речення, які стисло, але повно розкривають зміст майбутньої події.
Що відбудеться? Коли? Де? Чому?]

[важливі (цікаві) деталі майбутньої події]

[важливі (цікаві) деталі майбутньої події]

* * *

[організаційно-технічні деталі роботи представників преси]

Якщо прес-анонс Вашого євроклубу буде написано по-іншому, на нього можуть звернути увагу, однак слідування основним правилам значно збільшує шанси залучення ЗМІ.

Преса прийшла на Ваш захід, але іноді буває, що потім нічого не написала, не повідомила в новинах. Для того, щоб уникнути лише номінального відвідування пресою подій, які організовує Ваш євроклуб, обов'язково треба готувати прес-реліз про проведений захід, написаний таким чином, щоб його відразу можна було використати для публікації або мовного повідомлення. Прес-реліз слід готувати заздалегідь, до проведення заходу,

але писати його минулому часі. Розуміємо, що це доволі нетипова порада, однак, маючи під час заходу вже готовий прес-реліз, Ви зможете його запропонувати журналістам, які будуть позбавлені необхідності самостійно готувати матеріал і з більшою готовністю забезпечать оприлюднення тексту, який підготували Ви. Якщо прес-реліз буде написано в майбутньому часі, його буде незручно використовувати журналісту. Прес-реліз бажано готувати також за стандартною структурою.

[Логотип Організації]

[НАЗВА ОРГАНІЗАЦІЇ,
повна поштова адреса, тел. (факс), електронна адреса]

ПРЕС-РЕЛІЗ

["Часові рамки" розповсюдження
Дата надсилання прес-релізу]

Контакти:
[ім'я, прізвище автора прес-релізу,
номер телефону]

[РОЗГОРНУТИЙ ЗАГОЛОВОК ПРЕС-АНОНСУ,
ЯКИЙ ОДНИМ РЕЧЕННЯМ РОЗКРИВАЄ СУТЬМАЙБУТНЬОЇ ПОДІЇ]

["вріз" — 2–3 речення, які стисло, але повно розкривають зміст майбутньої події.
Що відбудеться? Коли? Де? Чому?]

[важливі деталі події (новини)]

[важливі деталі події (новини)]

[другорядні деталі події (новини)]

[другорядні деталі події (новини)]

[цитати учасників]

* * *

Гарно підготовлений прес-реліз – це фактично вже стаття для газети, яку незабаром після власного заходу Ви зможете побачити у накладі.

Взагалі, є сім «золотих порад» співпраці зі ЗМІ:

1. Ніколи не давайте редакторам і журналістам нецікавих новин!
2. Треба ставитися до всіх журналістів однаково, без будь-якої упередженості.
3. Надаючи інформацію журналістам, навчіться робити це краще, ніж вони.
4. Ніколи не можна «ховатися» від преси!

5. Завжди говорити тільки правду!
6. У стосунках із журналістом не може бути інформації «для друку» і «не для друку».
7. Ніколи не можна воювати з пресою!

Слідуючи цим правилам та притримуючись стандартів у підготовці письмових матеріалів, Ваш євроклуб зможе стати надійним джерелом інформації для ЗМІ.

ЗМІ дозволяє охопити широкі кола громадськості інформацією, яку хоче поширити євроклуб. Однак, окрім загального висвітлення, для ефективності роботи євроклубів і розвитку євроклубівського руху України в цілому вкрай необхідно здійснювати «експертне» розповсюдження інформації. Обмін методиками, контактами, фахівцями забезпечує постійне підвищення кваліфікації євроклубу. Інформацію про свою діяльність можна розповсюджувати безпосередньо, шляхом адресної розсилки серед євроклубів. Однак, необхідною є також загальна систематизація даних про євроклуби, формування єдиної бази, яка включатите не тільки перелік, але й дані про можливості і надбання кожного окремого євроклубу.

3.5. Інші методи розповсюдження найкращого досвіду діяльності євроклубу – платформа UESNet

Для інформаційного обміну між євроклубами та іншими зацікавленими особами в рамках проекту "Підтримка мережі Євроклубів України у 2010 році" створено та активовано зовнішню соціальну мережу для української спільноти євроклубів http://uesnet.org (Ukrainian Euroclub Society Network), що дозволяє контактувати, обмінюватись ідеями, досвідом і просто спілкуватися з однодумцями/євроклубами.

Доступ до всіх файлів, розміщених на платформі, мають тільки зареєстровані користувачі. Для того, щоб стати учасником UESNet, необхідно заповнити дуже стислу реєстраційну форму. Розробники платформи намагалися максимально спростити процес реєстрації, щоб кожна зацікавлена особа могла в найкоротший термін приєднатися до інтерактивної спільноти євроклубів.

Платформа перекладена та адаптована англійською, російською та українською мовами, що дозволяє особі, зручною для неї мовою спілкування, стати учасником UESNet.

Ті, хто користуються UESNet, можуть:

- Розказати про діяльність свого євроклубу та про ідеї на майбутнє;
- Розповсюдити інформацію про себе серед великого кола зацікавлених партнерів;
- Налагодити спілкування з євроклубами з інших регіонів, розпочати нові спільні проекти;
- Ознайомитись із найкращими методиками роботи та обмінятись досвідом із іншими євроклубами;
- Отримати консультації від експертів та колег щодо організації та підвищення ефективності своєї діяльності;
- Стати невід'ємною часткою мережі євроклубів України.

Технічно сайт (крім функцій реєстрації, додавання друзів, писання постів у блоги, вписування сторінок, додавання файлів тощо) включає багато інших форм висловлення, надає можливість у зручній формі створити інформаційний ресурс свого євроклубу.

Ті, хто хочуть заявити про себе, про свій євроклуб, поділитись досвідом, методиками, просто розповісти щось цікаве про себе, мають унікальну можливість зробити це на http://uesnet.org.

3.6 Проведення заходів: робоча зустріч, круглий стіл, тренінг, семінар, конференція - корисні поради

«Після мого виступу голосування підтвердило мою красномовність…» Із класичних риторичних помилок

Найбільш важким з точки зору організаційних навантажень в роботі євроклубів є проведення різноманітних заходів: робочих зустрічей, круглих столів, конференцій тощо. Однак, такі завдання є водночас найбільш цікавими.

Для того, щоб провести успішний захід, визначте чітко його мету та тему. Для проведення заходу також слід попередньо скласти план. Підготовка будь-якого заходу умовно поділяється на дві частини: змістовну та організаційну.

Змістовна частина включає в себе програму, виступи експертів, учасників тощо, роздаткові матеріали, які будуть розповсюджені під час заходу.

Як правило, програма заходу будується за принципом «від більшого до меншого». Тобто спершу розкриваються загальні поняття, висвітлюється контекст заходу. Потім здійснюється перехід до загальних висновків по окремих розділах, охоплених заходом Наприклад, якщо захід проводиться як підсумовуючий етап певної діяльності, слід спершу презентувати, що було зроблено і які в цілому досягнуті результати, а потім перейти до розкриття кожного з результатів окремо.

Захід має завершуватися підведенням підсумків та плануванням діяльності на майбутнє, яка має органічно випливати з надбань, досягнутих під час цього заходу.

Якщо заходом передбачено виступи запрошених експертів, після погодження з ними часу виступів, обов'язково уточніть тему виступу та чітке формулювання його у програмі.

В роздаткових матеріалах обов'язково мають бути: програма та факт-лист, тобто коротка інформація про Вашу організацію. Факт-лист бажано підготувати заздалегідь, від

самого початку роботи єврклубу, та час від часу оновлювати його, оскільки він слугує «візитівкою» Вашого об'єднання та буде використовуватись на різних етапах роботи. Не треба робити факт-лист більше однієї сторінки. Його структура оптимально включає в визначеній послідовності відповіді на такі питання:

1. Коли і хто заснував вашу Організацію?
2. Яка головна мета її діяльності?
3. Якими способами та за допомогою яких конкретних заходів Організація досягає своїх цілей?
4. У яких регіонах чи містах діють підрозділи вашої Організації? Скільки членів в її складі?
5. Які організації чи установи є найголовнішими партнерами вашої Організації? (3–4 найвідоміші)
6. Які найголовніші здобутки вашої Організації? (Вкажіть не більше ніж 3–4 заходи).
7. Які ваші плани на майбутнє? (Опишіть щонайбільше 4 реченнями).
8. Хто очолює Організацію?

Обов'язково потрібно вказати контактну інформацію, а саме: поштову та електронну адреси, номери телефону й факсу, імена та прізвища керівників чи контактних осіб.

Бажано в роздаткових матеріалах також мати список учасників заходу з контактами, методичні матеріали (якщо є), короткі анотації виступів по кожній темі, додаткові матеріали у разі важкості сприйняття матеріалу, папір для записів.

Після проведення заходу Ваш єврклуб робитиме звіт. Буде дуже корисно, якщо Ви направите його разом з фотоматеріалами всім учасникам заходу. Тоді Ви зможете розраховувати на те, що Ваше наступне запрошення приймуть з радістю.

ПРЕДСТАВНИЦТВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В УКРАЇНІ
Вул. Круглоуніверситетська, 10
м. Київ, 01024, Україна
Тел. +38 (044) 390 80 10
Факс: +38 (044) 253 45 47
Інтернет: www.delukr.ec.europa.eu

Всеукраїнська радіостанція «Наше Радіо»
Вул. Отто Шмідта 6
м. Київ, 04107, Україна
Тел.: +38 (044) 569 93 96
Факс: +38 (044) 483 80 20
e-mail: network@nasheradio.ua

Програма першого установчого семінару
"Підтримка мережі єврклубів в Україні у 2010 році"
"СПІЛКУВАННЯ ЗАРАДИ РОЗВИТКУ"
Місце проведення: м. Київ, Український Дім, «Кобзарська світлиця»

Час	Тема
13 ТРАВНЯ 2010	
09.00 – 12.00	*Приїзд учасників, розміщення, кава*
12.00 – 12.30	Відкриття семінару, вітальне слово від почесних гостей та керівництва Проекту ***Голова Представництва ЄС АБО Керівник відділу політики, преси та інформації Представництва ЄС (уточнюється)***
12.30 – 13.00	Презентація Проекту: - Аналіз попереднього досвіду та сучасної проблематики - Цілі Проекту - Проектні заходи - Очікувані результати ***Юрій Лобурець, Директор Проекту, «Наше Радіо»***
13.00 – 14.00	*Перерва на обід*
14.00 – 15.00	Місія єврклубу та основновні проблеми, з якими стикаються єврклуби під час її втілення. Механізми вирішення визначених проблем. Ведення матеріалу у вигляді дискусії ***Галина Трякіна, Управляючий Луганського обласного Бізнес-клубу «Європейський вбір», керівник проектів з євроінтеграції***
15.00 – 16.00	Презентація веб-ресурсу для єврклубів України. Інструктування щодо використання ресурсу ***Юрій Лобурець, Директор Проекту, «Наше Радіо»***
16.00 – 16.30	*Перерва на каву*
16.30 – 17.30	«Зонтична» організація як спосіб об'єднання потенціалів єврклубів України та система обміну досвідом в середині мережі: вирішення питання щодо доцільності створення; мета, цілі, засади функціонування – в форматі дискусії ***Володимир Брущенко, Голова Правління Єврклубу «Право і Захист»***
17.30 – 18.30	Закріплення матеріалу у гральній формі: європейський критеріальний покер ***Галина Трякіна, Управляючий Луганського обласного Бізнес-клубу «Європейський вбір», керівник проектів з євроінтеграції***
18.30	*Вечеря, дискутування визначених питань у неформальній обстановці*
14 ТРАВНЯ 2010. СПОСОБИ ВІРІШЕННЯ ОСНОВНИХ ПРОБЛЕМ, З ЯКИМИ СТИКАЮТЬСЯ ЄВРОКЛУБИ ПІД ЧАС СВОЄЇ РОБОТИ	
09.00 – 10.00	*Сніданок*
10.00 – 11.30	Дискусія з учасниками щодо можливих напрямків діяльності Викладення матеріалу: діяльність єврклубу як система внутрішньо узгоджених дій задля досягнення визначених цілей, проектування роботи з метою підвищення ефективності Завдання для підготовки до проектних тренінгів ***Володимир Брущенко, Голова Правління Єврклубу «Право і Захист»***
11.30 – 12.00	*Перерва на каву*

12.00 – 13.00	Обмін досвідом у форматі open space Теми обговорення та учасники Проекту, що презентують свої найкращі практики: 1. Побудова відносин з місцевими органами самоврядування Ліневич Павло, голова асоціації ШЄК міста Новоград-Волинський, Житомирська обл. 2. Менеджмент організації мережі євроклубів та мотивація молоді Єлігулашвілі Максим, Президент МГО «Молодіжний центр регіонального розвитку», Херсонська обл. 3. Підготовка та розповсюдження матеріалів, що ствоюють ім'я євроклубу (успішні прес-релізи, звернення до ЗМІ) Івасюк Ванда Генадіївна, Житомирська обл, Бердичів, шєк «Бердичі» ***Володимир Брущенко, Голова Правління Євроклубу «Право і Захист»***
13.00 – 14.00	*Перерва на обід*
14.00 – 16.00	Дискусія з учасниками щодо проблем в сфері співпраці зі ЗМІ
	Робота євроклубу зі ЗМІ: висвітлення діяльності євроклубу як спосіб популяризації ідей євроінтеграції серед широких кіл громадськості, зацікавлення ЗМІ, способи розповсюдження результатів своєї діяльності та обмін досвідом ***Юрій Лобурець, Директор Проекту, «Наше Радіо»***
	Завдання для підготовки до проектних тренінгів ***Юрій Лобурець, Директор Проекту, «Наше Радіо»***
16.00 – 16.30	*Перерва на каву*
16.30 – 18.00	Дискусія з учасниками щодо проблем в галузі співпраці з органами влади та місцевого самоврядування
	Зобов'язання держави та діяльність євроклубів – спільні кроки для сприяння процесам євроінтеграції, які відбуваються на території України - представник євроклубу – case study з тематики взаємодії з органами влади (уточнюється) ***Вадим Трюхан, Директор координаційного бюро європейської інтеграції при Кабінеті Міністрів України*** ***Оксана Дайко, Начальник відділу європейської інтеграції Міністерства освіти і науки України***
	Завдання для підготовки до проектних тренінгів
18.00 – 19.00	Закріплення матеріалу у гральній формі: "Євробінго", рольова гра "Гурт-Євроклуб" ***Володимир Брущенко, Голова Правління Євроклубу «Право і Захист»***
	Підсумки проведеного workshop ***Юрій Лобурець, Директор Проекту, «Наше Радіо»***
19.00	*Вечеря, дискутування тренінгових питань у неформальній обстановці*

4. Приклади успішно реалізованих євроклубами ініціатив

Case study 1. Проект "Чернівці на шляху до ЮНЕСКО". Шкільний євроклуб «Крок вперед», ЗОШ І-ІІІ ступенів №6., м. Чернівці, Марія Боднарюк.

Метою Проекту було поглибити знання учнів шкіл міста, жителів та гостей з архітектурними ансамблями столиці Буковини шляхом інформаційно-волонтерської та проектної діяльності.

Учасники проекту зібрали інформацію про архітектурні будівлі міста та представників різних етносів, що створювали їх, та підготували наочну інформацію (буклети, листівки, розгортки).

Волонтери провели по м. Чернівці пішохідні екскурсії "Місто моєї любові" для учнів 7-9 класів шкіл міста, 8 екскурсій, а також – тролейбусні екскурсії "Місто з вікна тролейбуса" для жителів та гостей міста.

Завдяки проекту створено 7 маршрутів пішохідних екскурсій "Боги, що оселилися у Чернівцях" та 6 маршрутів тролейбусних екскурсій; проведено соціальне дослідження по визначенню семи чудес міста (анкетування, яке охопило 783 особи). В результаті визначено сім чудес міста, створено буклети.

Case study 2. Проект «Дистанційне навчання для дітей з особливими потребами». Волинська обл., м. Луцьк, Євроклуб «Єврозоря», Олександр Пилипчук.

Євроклуб спробував зайнятися дуже важливою справою, а саме впровадженням нового методу для навчання дітей з особливими потребами.

Метою проекту є збільшення ефективності навчання дітей з особливими потребами шляхом створення інтернет-бази з дистанційним навчанням.

Основними проектними заходами є підготовка матеріалів для інтернет-ресурсу; опитування дітей і врахування їхньої думки під час побудови інтернет-ресурсу; створення і проведення тестового запуску інтернет-бази; відкриття інтернет-ресурсу для користування.

Проект триває. Очікувані результати Проекту: отримання доступу до навчання більшістю дітей з особливими потребами; зацікавлення дітей у навчанні через інтернет-базу, збільшення рівня знань у дітей; заохочення дітей до створення нових розділів та матеріалів для подальшого розвитку Інтернет-ресурсу.

Case study 3. Проект «Організація літнього табору євроклубовців». Житомирська обл., Асоціація європейських клубів міста Новограда-Волинського, Павло Ліневич.

Влітку (у зв'язку з канікулами) діяльність євроклубів призупиняється. Велика кількість членів євроклубів у літку не займаються активної просвітницькою, навчальною роботою.

Метою проекту було організувати літнє євроклубівське дозвілля для корисного і цікавого проведення часу молоддю.

В рамках Проекту організовано 10-денний літній змістовний відпочинок для 45 представників шкільних європейських клубів міста Новограда-Волинського та продовжено оздоровчу діяльність у формі загальноміського оздоровчого табору з проєвропейською тематикою. Проведено такі тематичні заходи для євроклубівців: інтеграційна зустріч – європейський парад у міському парку культури та відпочинку «Європейське вогнище»;

презентація та обговорення діяльності євроклубів міста Новограда-Волинського; інтеракція «Лідер ШЄКу – хто це?»; гра Євробінго - інтерактивне вивчення історії та культури країн Європейського Союзу та України; гра «Європейський потяг» - вивчення історії інтеграційних процесів в Європі; проведення турніру «Дебати» за темою «Інтеграція України до ЄС»; проведення трьох майстерень кращих практик тощо.

Завдяки інтерактивним формам вивчення та поширення інформації щодо держав Європейського Союзу, знань та вмінь, пов'язаних з питаннями євроінтеграції, у школярів формуються уявлення про Європейський Союз, його символіку, історію створення, діяльність. Здійснення комплексу просвітницьких акцій з європейської освіти сприяє вихованню у учасників вихованців табору почуття майбутніх громадян спільної Європи, формує позиції справжнього громадянина, який живе турботами свого краю.

Case study 4. Проект «Створення міжшкільного центру підтримки євроклубів шкіл освітнього округу». Луганська обл., Євроклуб «Євросвіт» Красноріченської ЗОШ, Лариса Чекмарьова.

Заснування європейських клубів у школі – це лише один із багатьох способів досягнення дуже важливої мети щодо розвитку європейської свідомості молоді.

Європейський клуб «Євросвіт» Красноріченської загальноосвітньої школи I-III ступенів Кремінської районної ради Луганської області заснований у 2007 році. Євроклуб активно проводить просвітницьку діяльність щодо європейської політики. Особливо активною була діяльність клубу в проекті «Молодь за європейське майбутнє», що реалізовувався за фінансової підтримки Міжнародного фонду Відродження, запропонований Луганською обласною громадською організацією «Бізнес – клуб «Європейський вибір» на території м.Сєвєродонецьк та Кремінського району з 01.07.2009 – 01.05.2010р.р. (керівник проекту Г. Трякіна).

Основним досягненням проекту стало створення євроклубів у всіх школах району, які стали оригінальними місцевими центрами європейської інтеграції, а також ідеальним трансмісійним засобом у здобуванні інформації на тему ЄС в маленьких селах.

Школа є опорною у Красноріченському освітньому окрузі, до якого входять 4 школи I-III ступенів, 2 школи I-III ступенів, дитячий садочок, музична школа, бібліотека, будинок культури. Шкільні європейські клуби в освітньому окрузі стали досить цінним явищем, джерелом натхнення для активної, амбітної та підприємливої молоді.

Сучасна школа має сприяти розвиткові демократичної культури формуванню, необхідних для проживання у європейському співтоваристві компетентностей, молоде покоління повинно знати про спільну європейську спадщину, мати практичні уміння адаптації до життя і навчання в різних країнах Європи, бути мобільними, соціально здібними, здатними до комунікації і захисту своїх прав.

Case study 5. Проект «Школа лідерів учнівського самоврядування», Луганська обл.. Євроклуб „Навігатор" Алчевської середньої спеціалізованої школи №1, Уляна Цовма.

У загальноосвітніх закладах міста Алчевська, за виключенням першої школи, не створені і не діють євроклуби. Інформація про Євросоюз, його цінності й надбання, євроінтеграційні процеси, що відбуваються в Україні, майже відсутня у школярів міста.

Євроклуб «Навігатор» поставив перед собою мету залучити лідерів учнівського самоврядування шкіл міста до ідеї створення в усіх загальноосвітніх закладах євроклубів,

за допомогою засобів неформальної освіти допомогти молодим людям з активною суспільною позицією розширити свої знання про Євросоюз, європейські цінності і норми, познайомити з інноваційними методами роботи задля успішної реалізації учнівських ініціатив, сприяти формуванню європейської ідентичності молодого покоління українців.

Для досягнення зазначеної мети учні провели під час літньої учнівської практики на базі Євроклубу „Навігатор" Літню школу для лідерів учнівського самоврядування шкіл міста. Під час проведення занять надали можливість ознайомитись з практикою роботи євроклубів, продемонстрували переваги цього виду діяльності, значимість для особистого зростання будь-якої людини, а також показали перспективи розширення світогляду, сфери інтересів і кола спілкування. За результатами роботи в літній школі лідери учнівського самоврядування шкіл міста отримали знання щодо можливих напрямків діяльності євроклубів; заохочення суспільно активної молоді до спільної діяльності; Інформування міської громади про діяльність євроклубу „Навігатор".

Case study 6. Проект «Конкурс "День Європейських Мов у моєму навчальному закладі». Кіровоградська обл., Євроклуб "Friendship", Маргарита Калюжна.

Конкурс "День Європейських Мов у моєму навчальному закладі" для дітей та молоді віком від 6 до 18 років (за ініціативою *Кіровоградської обласної молодіжної громадської організації «Європа – наш дім» та Євроклубу "Friendship"*)

Мета Конкурсу – формувати у молоді європейські цінності, поглиблювати знання молоді про Європейський Союз, популяризувати вивчення європейських мов, розвивати толерантність у дітей. Виховувати почуття гордості за свій народ. Навчитися використовувати новітні медіа.

Ідею проведення конкурсу підтримали управління освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації; гуманітарний департамент Кіровоградської міської ради, Центр Європейської Інформації обласної наукової бібліотеки ім. Д. Чижевського, низка громадських організацій тощо.

Форми проведення конкурсу, які пропонувались учасникам:

1. Конкурс знань про європейські мови.
2. Художній конкурс. Конкретні види робіт визначаються учасниками конкурсу в межах одного навчального закладу. Наприклад, конкурс за участю малюнків, робіт декоративно-прикладного мистецтва, плакатів з використанням комп'ютерної техніки.
3. Акція до Дня Європейських Мов «Скажімо: Дякую за мови без кордонів!»
4. Свято фольклору.
5. «Джерела народної мудрості». Конкурс на кращу розповідь народної казки, вечір європейських загадок, прислів'їв, легенд.

У конкурсі взяли участь близько 16 євроклубів та інших дитячих об'єднань загальноосвітніх закладів Кіровоградської, Харківської та Черкаської областей

06 жовтня 2010 р під час круглого столу "Мультилінгвізм як шлях до взаєморозуміння та мобільності у сучасній Європі" були підведені підсумки Конкурсу і нагороджені переможці. Учасниками заходу стали керівники і члени євроклубів, громадських організацій, викладачі та слухачі мовних курсів, освітяни, студентська молодь.

Case study 7. Проект «Інформуємо суспільство». Сумська обл., СОО ВМГО «Українська Народна Молодь», Олександр Соломко.

СОО ВМГО «Українська Народна Молодь» розпочала реалізовувати проект у травні 2010 року.

За цей час на інформаційній газеті було розміщено близько 400 статей, новин та інших матеріалів. Частина з них була видалена з сайту із втратою актуальності, але головні новини були залишені і виконують роль хроніки міста і району. Більшість новин (близько 45 %) - результат моніторингу ЗМІ, також не менше 35% інформації – це доробок журналістів цієї газети, близько 20% отримано від партнерів (головним чином реклама).

На вебсайт Інтернет газети вже встигли завітати більше 3 тисяч користувачів Інтернету в період з травня по вересень 2010 р., середня відвідуваність за весь період становить 20-30 користувачів/день, що складає понад 20% від осіб, які користуються Інтернетом в місті Ямпіл.

На Інтернет газеті створено можливості для обміну інформацією між користувачами – це можливість коментувати новини та форум. Але, нажаль, користувачі сайту недостатньо ними користуються.

За нетривалий час інформаційна Інтернет газета, яка має назву «Суспільно-політичний портал м. Ямпіль і Ямпільського району Сумської області», або скорочено «Суспільно-політичний портал м. Ямпіль» став головним джерелом інформації для сотень ямпільчан. Жоден з найближчих з Ямпільським районів (Серединобудський, Шостинський і Глухівський) не мають подібної практики. А місто Шостка з населенням, що в 4 рази перевищує весь Ямпільський район, має лише одну подібну газету.

Інтернет газета доступна за адресою: www.yampil.at.ua

Case study 8. Проект «Європленер 2010 – стимул для роботи євроклубу «ЄвроStella». Сумська обл., м. Охтирка, євроклуб «ЄвроSTELLA», Оксана Мироняк.

31 травня – 1 червня 2010 р. євроклубівці гімназії побували на території туристичної бази «Зелений Гай» недалеко від міста Суми, де відбувся вже традиційний табір євроклубів Сумщини - «Європленер 2010». Це був Всеукраїнський європленер, оскільки в його роботі взяли участь представники 18 областей України. Основна мета проведення «Європленера» полягала в тому, щоб за допомогою неформальної освіти підтримати ініціативи євроклубів, підвести підсумки роботи за 2009/2010 навчальний рік та заохотити євроклубівців до подальшої активної діяльності та співпраці.

«Європленер» відбувався втретє і залучив більшу кількість євроклубів, порівняно з попереднім роком. В день заїзду понад 110 євроклубівців в ігровій формі перезнайомилися, об'єдналися в нові команди, поселилися в наметовому містечку. Учасників європленера чекало багато сюрпризів, оскільки кожна команда євроклубу готувалась представити свою власну роботу за цей навчальний рік у креативній та цікавій формі. Координатори євроклубів відповідали на запитання євровікторини, які були зовсім не легкими і мали на меті провести відбір переможців для участі у дебатах на тему „Євроінтеграційні процеси – проблема органів влади чи громади?". Поки дорослі були заняті власною програмою роботи, євроклубівці були об'єднані в ігровій формі у команди і відправилися на фут-квест. Питання були різної складності, на ерудованість, здогадку, складання пазлів про країни Євросоюзу, кмітливість тощо. Волонтери із Євросоюзу теж долучилися до роботи: Орільї Хуард – із Франції, Ленка Кожишкова – із Чехії, Лоренц Вайдічка - із Німеччини.

Наступний день був не менш напруженим. Організатори запропонували попрацювати у

режимі відкритого простору, коли всі ідеї інтегруються, систематизуються, розподіляються за категоріями. В добровільному режимі всі обирають для себе цікавий напрям роботи і колективно створюють проект розв'язання даного питання. Вражає діапазон проблем діяльності євроклубів: від забезпечення методичними посібниками координаторів – до створення єдиного координаційного центру з програм міжнародних обмінів для євроклубів.

Case study 9. Проект «Залучення сільської молоді до громадсько-активної роботи». Херсонська обл., ШЄК "Євродія", КЗ "Загальносвітня школа – інтернат "Високопільська гімназія", Оксана Кравець.

Проект залучення сільської молоді до громадсько-активної роботи стартував на початку травня 2010 року. Він спрямований на посилення дослідницько – пошукової та суспільної діяльності, направленої на поповнення експозиції краєзнавчого музею, відновлення списків німців–першопоселенців та включення плану реконструкції музею до проекту розвитку села.

Основні проектні заходи:

- Публікація на сторінках районної газети "Високе поле" матеріалів досліджень юних науковців, що стосуються історії села.
- Створено сайт історії Кронау – Високопілля, на якому розпочато публікацію списків першопоселенців та розміщено пошукову інформацію.
- Розроблено туристичний маршрут Вулицями старого Кронау, та проведено екскурсії, для родин Гофман та Кнеслер Фойхт (Німеччина), які відвідали Високопілля на запрошення загону "Пошук" в літку 2010 року.
- Розпочата робота з поновлення експозиції музею фото матеріалами.
- Проведено краєзнавчу конференцію "Досліджувати й пам'ятати".

Результати Проекту:

- Залучено 32 учні гімназії та шкіл району до дослідницько-пошукової роботи та опубліковано на сторінках районної газети 4 статті, підготовлено до друку 6 з історії заселення краю.
- Проведено 12 зустрічей зі старожилами селища та поновлено фонотеку спогадів.
- Здійснено 2 екскурсії по району з метою збору даних про першопоселенців с.Суворівка Егенфельд та 11 - Фірстенталь.
- Відреставровані 15 фотографій з сімейних архівів першопоселенців.
- На спільному засіданні членів активів учнівського самоврядування з головою районної ради порушено питання щодо включення питання по реконструкції музею у план розвитку села.
- Створення постійнодіючої ради музею.
- Активізація роботи краєзнавчого музею, залучення його до екскурсійного маршруту, оскільки до селища часто приїздять нащадки першопоселенців.

Case study 10. Проект «Вплив соціальної реклами у школі». Черкаська обл., Євроклуб „Співдружність" Черкаської спеціалізованої школи №3, Олена Білоус.

Проблема, яка порушена у цьому проекті, дуже важлива, **а саме** – девальвація соціальних цінностей у підлітковому віці учнів міста Черкаси, підвищення кількості підлітків з ризикованою поведінкою.

Метою проекту є зниження кількості підлітків з ризикованою поведінкою шляхом

проведення компанії «Соціальна реклама у школі».

Основні проектні заходи: установча учнівська конференція учасників проекту; практикум: анкетування, опитування; вивчення проблеми соціальної реклами в Україні та країнах ЄС; створення власної соціальної реклами і конкурс "Краща соціальна реклама"; підготовка найкращих проектів до поліграфічних робіт; проведення компанії „Соціальна реклама в школі» в школах міста.

Результати Проекту:

- покращення досвіду спільної діяльності Євроклубів міста Черкаси;
- підвищення рівня знань в галузі технологій створення соціальної реклами і соціальних проектів;
- розвиток в учнів старших класів навичок критичного мислення.

Саме у підлітковому віці соціальні цінності випробовуються, і саме в цьому віці важливо самореалізуватися. Способи самореалізації залежать від того, у що вірить підліток. Під час участі в цьому проекті, підлітки, працюючи у міжпредметному телекомунікаційному проекті, обирають актуальну для них соціальну проблему класу, школи, громади для створення соціальної реклами. Вони вивчають та досліджують соціальну рекламу та техніки пропаганди, створюють власну соціальну рекламу, проводять компанію «Соціальна реклама у школі». Для того, щоб соціальна реклама вплинула на ту цільову аудиторію, для якої вона призначена необхідна участь цієї цільової аудиторії в її створенні, використання нових методів і технологій, здатних зацікавити та залучити підлітків.

Розділ 5. Корисні посилання.

1. http://ec.europa.eu/delegations/ukraine/about_us/contacts/index_uk.htm - Представництво Європейського Союзу в Україні;
2. http://www.mon.gov.ua/main.php?query=kontakts/1 – Міністерство освіти і науки України.
3. http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/archive/system?cat_id=70820 – Державний комітет телебачення та радіомовлення України
4. http://uesnet.org/ - Українська спільнота євроклубів
5. http://nasheradio.ua/ - Всеукраїнська радіостанція «Наше Радіо»
6. http://hreuc.com/ukr/about/membership/ - громадська організація «Євроклуб «Право і Захист»
7. http://unian.net/ukr/contacts/ - Інформаційне агентство «УНІАН»
8. http://eu.prostir.ua/ - Портал Європейського громадянського суспільства
9. http://www.civicua.org/main/index.html - Портал для третього сектору «Громадський простір»
10. http://fri.net.ua/ - Вільний Молодіжний портал
11. http://mozhlyvosti.in.ua/ - Можливості в Україні
12. http://gurt.org.ua - Ресурсний центр "ГУРТ"
13. http://aiesec.org.ua/studentam/mizhnarodni-stazhuvannya/ - Міжнародні стажування
14. http://www.salto-youth.net/eeca/ - Ресурсний центр SALTO для співпраці з країнами Східної Європи і Кавказу
15. http://osvita.org.ua - Освітній портал
16. http://education.ua – Освіта в Україні і за кордоном
17. http://www.eu-edu.org/ - Європейський освітній портал
18. http://yia.org.ua/ - Програма «Молодь в дії»
19. http://www.eu.sumy.ua/ - СМГО «Центр європейських ініціатив»
20. http://lawngo.net/index.php?catid=94 – Державна реєстрація громадської організації

Розділ 6. Європейський Союз – короткий інформаційний довідник

Що таке Acquis communautaire?

Правовий доробок Європейської Спільноти. Це сукупність спільних прав і зобов'язань, обов'язкових до виконання в усіх країнах-членах ЄС. Доробок постійно змінюється і узагальнюється. Він охоплює: зміст, принципи та політичні цілі угод; закони, ухвалені на виконання угод, та рішення Суду ЄС; декларації та резолюції Союзу; заходи в галузі спільної зовнішньої та безпекової політики; заходи у сфері правосуддя та внутрішніх справ; міжнародні угоди, укладені Спільнотою, а також державами-членами між собою у сфері діяльності Союзу.

Якими є цілі програми Еразмус мундус?

Еразмус мундус – освітня програма ЄС, спрямована на активізацію міжнародної співпраці та підвищення мобільності серед студентів, викладачів, науковців європейських університетів та вищих навчальних закладів третіх країн на всіх континентах.

Програма Еразмус Мундус також ставить за мету сприяння взаєморозумінню між людьми, активізацію міжкультурного діалогу.

Програма Еразмус Мундус була започаткована Європейським Союзом в 2004 році для країн, які не входять до ЄС. Студенти старших курсів і науковці з різних країн, включаючи Україну, мають змогу отримувати стипендії від ЄС для продовження навчання або проведення наукових досліджень у країнах ЄС

Що таке Європейський Союз (ЄС)?

Європейський Союз – це спільнота розвнутих держав, що сповідують спільні людські та демократичні цінності, зберігають свій суверенітет, але свідомо делегують його частину для того, щоб разом досягти могутності і впливу, яких жодна країна не мала б поодинці.

Європейський Союз характеризується своєю унікальною організаційною структурою. Він має прогресивну форму міжгалузевої інтеграції і наділений повноваженнями, які поширюються на економіку, промисловість, політику, громадянські права та зовнішню політику. Держави-члени ЄС доручають спільним інституціям, які було створено саме цими державами, деяку частку своїх повноважень у прийнятті рішень для того, щоб рішення стосовно справ, які становлять спільний інтерес, могли прийматися демократично і на європейському рівні.

Що таке Євроклуб?

Форма організації молоді, що сприяє творчій реалізації її учасників, залученню молоді до участі в європейських ініціативах, інформуванню з питань європейської інтеграції, громадянській освіті та громадській діяльності молоді.

Що таке Рада Європи?

Рада Європи - це міжнародна організація, що розташована в Страсбурзі. ІТ головна мета – зміцнювати демократію, захист прав людини та верховенство права у країнах-членах. Рада Європи була заснована 10 країнами Європи, що тільки-но оговталися після Другої Світової Війни. Статут організації був підписаний у Лондоні 5 травня 1949 року. Сьогодні Рада Європи об'єднує більше 40 країн, у тому числі країни колишнього Радянського Союзу. У 1997, були визначені нові пріоритети спільних зусиль, спрямовані на покращання життя 800 мільйонів європейців. Двома основними пріоритетами є захист

безпеки громадян та єдності суспільства

Які можливості надає Програма "Молодь в дії"?

Молодь в дії – це програма Європейської Спільноти, яка надає можливості міжнародної співпраці для молоді країн Європи, у тому числі й України. За підтримки Програми "Молодь в дії" молоді люди з України у співпраці з партнерами з інших країн можуть брати участь у молодіжних обмінах та міжнародній волонтерській діяльності.

Що таке проект?

Серія заходів, спрямованих на досягнення певного результату у визначений термін.

Що таке Східне партнерство?

Ініціатива Європейського Союзу (ЄС), що має на меті зміцнення стосунків зі східними сусідами ЄС (Азербайджаном, Білоруссю, Вірменією, Грузією та Україною) і є продовженням східного напрямку Європейської політики сусідства.

Східне партнерство пропонує поглиблені двосторонні відносини відповідно до потреб і прагнень кожного із партнерів:

- Робота над Угодами про асоціацію, які включатимуть угоди про зону вільної торгівлі;
- Фінансування комплексних програм, що мають покращити адміністративну адміністративну спроможність країн-учасниць Східного партнерства;
- Інтеграція з економіками країн ЄС, що передбачає зближення українського законодавства з законодавством ЄС;
- Співпраця в боротьбі проти корупції, організованої злочинності, нелегальної міграції;
- Збільшення трудової мобільності та перспективи більшої відкритості ринків праці ЄС;
- Посилення енергетичної безпеки;
- Реалізація програм, що спрямовані на подолання економічної і соціальної нерівності;
- Реалізація індивідуальних програм (охорона кордонів, допомога у ліквідації наслідків стихійних лих, підвищення енергетичної ефективності та відновлюваних джерел енергії);
- Лібералізація процесу оформлення віз як довгострокова парспектива.

Які є органи та інституції ЄС?

Європейський Парламент – Законодавчий орган ЄС, який представляє громадян держав ЄС і обирається безпосередньо ними. Від моменту, коли Лісабонський договір набув чинності (1 грудня 2009 року), Європейський Парламент отримав такі самі законодавчі функції, що і Рада Європейського Союзу. Відтоді переважна більшість законодавчих актів ЄС ухвалюється спільно Радою ЄС та Європейським Парламентом. http://www.europarl.europa.eu

Рада Європейського Союзу – Законодавчий орган ЄС, який представляє окремі держави ЄС, та до складу якої входять 27 міністрів країн-членів ЄС. Рада ЄС є головним органом ухвалення рішень, який координує економічну політику ЄС та відіграє центральну роль у зовнішній та безпековій політиці. http://www.consilium.europa.eu/

Європейська Комісія – Орган виконавчої влади ЄС, створений для незалежного представництва інтересів ЄС як єдиного цілого, до складу якого входить 27 членів (по

одному представнику від кожної країни). Європейська Комісія є єдиною інституцією ЄС, наділеною правом ініціювати законопроекти. Комісія також реалізує політику ЄС у різних сферах, забезпечує виконання бюджету, керує програмами ЄС, представляє його у міжнародних переговорах, а також забезпечує виконання договорів ЄС, зокрема у сфері зовнішньої допомоги. http://ec.europa.eu/

Європейська Рада – Європейська Рада складається з голів держав та урядів країн-членів ЄС: прем'єр-міністрів та президентів. Вона визначає політичне спрямування та пріоритети Європейського Союзу. Згідно з Лісабонським договором, Європейська Рада набула статусу повноправної інституції ЄС з чітко визначеною роллю. Відповідно, було запроваджено нову посаду Президента Європейської Ради, який обирається на 5-ти річний термін.. http://www.european-council.europa.eu/

Європейська служба зовнішньої дії – 7 липня 2010 року Європейський Парламент схвалив концепцію нового зовнішньополітичного органу в інституційній структурі Європейського Союзу – Європейської служби зовнішньої дії. Головним завданням Служби буде координування зовнішньої політики ЄС між його головними інституціями (Радою ЄС, Європейською Комісією, Європейським Парламентом) та державами-членами Союзу, та ефективне представлення ЄС за кордоном. При цьому контроль над програмами зовнішньої співпраці, політикою сприяння розвитку та політикою сусідства залишиться, як і раніше, за Європейською Комісією. Головний дипломатичний орган ЄС складатиметься з центральної адміністрації та 136 Представництв ЄС за кордоном. http://www.eeas.europa.eu/

Список використаних джерел

1. Абрамов Л.К., Азарова Т.В., Інформаційний компонент діяльності НДО. – Кіровоград: ІСКМ 2009. – 80 ст.
2. Форми та методи залучення громадськості. Навч. посіб. /Інститут громадянського суспільства; за заг. ред. В. Артеменка - К.: ІКЦ "Леста", 2007. – 248 р.
3. Посібник для роботи із шкільними євроклубами. Автори: Андрій Бабаньчик. Каміла Захарук. Юстина Молік. Йоанна П'єцик. Підготовано в рамках проекту «Ми діємо», реалізованого Домом зустрічей ім. Ангелюса Сілезіуса та БО «Центр освітніх ініціатив» в рамках Акції 2 програми Європейської Комісії «Європейська Волонтерська Служба». – Львів 2010.
4. Європейський клуб у школі. Навіщо? Як? Чому? Підручник для вчителів та учнів / За редакцією Рафала Димека – Варшава, 2006.
5. Євроклуби в Україні: організація роботи та успішний досвід. Методичний посібник / За редакцією Кендзьора П.І. – Львів: ЗУКЦ, 2008. – 56 с.
6. Андрій Куліш. Public Relations для громадських (недержавних) організацій. Практичні поради на щодень. Видання 4-те, змінене та доповнене. – Київ, 2004.
7. Единство в многообразии: о Европейском Союзе в школе /В. В. Величко [и др.]. — Минск : Медисонт, 2008. — 232 с.
8. Як організувати шкільний Євроклуб. Паращенко Л. – Київ, 2004.
9. ГО "Європейський діалог. Тренінги з європейської інтеграції та впровадження європейських проектів, за ред. О. Шинаровська, Х.Чушак. – Львів, 2009. – 52 с.
10. Лабораторія законодавчих ініціатив. Взаємодія громадянського суспільства та влади на місцевому рівні. Матеріали до конференції: Київ, 2008. – 22 с.
11. Майстерня креативності та інновацій. Практичні поради з проведення. За ред. С Штукарін. Всеукраїнська громадська організація "Українська асоціація європейських студій". – 2009 р.
12. Підготовка та реалізація молоддю проектів, спрямованих на сприяння євроінтеграційним процесам в Україні. Брошура – К.: «Євроклуб «Право і Захист», 2009. – 140 с.
13. ГО "Європейський діалог". Чемпіони європейської освіти. Кращі практики європейських молодіжних проектів. – Львів: Видавництво "Друкарські куншти", 2009. – 64 с.
14. Посібник з менеджменту для неурядових організацій. Підготовлено Творчим центром «Каунтерпарт». К: «МАКАР», 2005. – 248с.

Методичний посібник

Методичний посібник для євроклубів

Юрій Лобурець
Володимир Брущенко
Беніамін Бабаджанян

Підписано до друку: 20.12.2010
Формат 60х90/16
Папір: 150 г/м.кв. крейдований глянцевий Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 3; Обл.- вид. арк. 3.72
Тираж 1500 прим. Замовлення № 19886

Друк
ТОВ «Салютіс»
м. Київ, вул. Північно-Сирецька, 3
Св-во про внесення до держ. реєстр: серія ДК, №2441, від 15.03.2006

http://uesnet.org/

Посібник містить інформаційні та методичні матеріали щодо організації та діяльності Євроклубів в Україні. Адресується керівникам та організаторам молодіжних євроклубів, а також усім тим, кого цікавлять питання європейської інтеграції.

JA-31-10-737-UK-C

ISBN 978-92-79-18918-0

© European Union, [2010]
doi:10.2788/27398